

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Na podlagi 1. točke 9. člena in 4. točke 27. člena statuta okraja Ljubljana v zvezi z določbami zvez-

nega družbenega plana za leto 1960 (Ur. list FLRJ št. 52/59) in določbami družbenega plana Ljudske re-

publike Slovenije za leto 1960 (Ur. list LRS št. 2/60) je okrajni ljudski odbor Ljubljana na seji okrajnega

zboru in na seji zboru proizvajalcev dne 4. marca 1960 sprejel

Družbeni plan okraja Ljubljana za leto 1960

Prvi del

SMERNICE ZA GOSPODARSKI RAZVOJ V LETU 1960

I. Poglavlje

Osnovne smernice in naloge družbenega plana za leto 1960

Družbeni plan okraja Ljubljana za leto 1960 se s svojimi osnovnimi nalogami vključuje v izvrševanje plana gospodarskega razvoja okraja Ljubljana za obdobje 1957-1961 ter zveznega republiškega plana za leto 1960.

Na podlagi dosedanjih uspehov, ki se kažejo:

v naglem naraščanju industrijske proizvodnje, kakor tudi v izrednih uspehih, ki jih je doseglo kmetijstvo in v večji aktivnosti drugih gospodarskih panog;

v velikih investicijski dejavnosti zadnjih let v osnovna sredstva;

v stvarnem večanju osebne potrošnje in družbenega standarda in ustvarjanju ugodnejših pogojev za nadaljnji razvoj,

določa družbeni plan za leto 1960 te osnovne naloge:

1. čim hitreje povečati obseg proizvodnje v vseh panogah gospodarstva in skušati doseči, da se celotni obseg proizvodnje, ki je določen v družbenem planu gospodarskega razvoja okraja Ljubljana za razdobje 1957-1961, uresniči že v letu 1960. Tež osnovni nalogi mora biti podrejena vsa proizvodnja in investicijska politika.

2. doseči večjo proizvodnost dela v vseh gospodarskih panogah kot osnovni temelj za hitrejši gospodarski razvoj in povečanje življenjskega standarda. Da se doseže večja proizvodnost, je treba racionalneje zaposlovati delovno silo, izboljšati organizacijo dela in izpopolniti sistem nagrajevanja tako, da bo vi-

šina osebnega dohodka kar najbolj odvisna od boljšega in uspešnejšega dela posameznika in kolektiva kot celote.

3. da se zagotovi nenehna rast osebne potrošnje, je treba zlasti v mestih in industrijskih centrih nadalje razvijati trgovsko mrežo na drobno, večati in izboljševati kapacitete družbene prehrane, širiti in modernizirati storitveno obrt ter v okviru stanovanjskih skupnosti ustanovljati komunalne službe, ki bodo razbremenile delovnega človeka vsakdanjih drobnih skrbi in ustvarile udobnejše življenjske pogoje.

Poleg tega je treba nadaljevati pospešeno izgradnjo stanovanj ter šolskih, zdravstvenih in komunalnih objektov. Tudi z razporejanjem proračunskih sredstev je treba krepiti razvoj družbenega standarda in večati sredstva za negospodarske investicije in sredstva za hitrejši razvoj šolstva, kulture in zdravstva.

4. investicijska sredstva je treba vlagati tako, da se doseže čimvečji gospodarski učinek. Pri razporejanju investicijskih sredstev, lokalnih, družbenih investicijskih skladov in skladov gospodarskih organizacij je treba zagotoviti spremembo strukture vlaganj v korist negospodarskih investicij in v korist investicij za razvoj tistih panog, ki neposredno vplivajo na dvig življenjskega standarda prebivalstva, to je kmetijstva, trgovine na drobno, gostinstva in turizma ter storitvene obrti.

Nadaljevati je treba z združevanjem sredstev in doseči, da se z njimi krepí enotna ekonomska politika okraja in prispeva h krepitvi komunalnega sistema.

5. V proračunski potrošnji je potrebno kar najracionalnejše gospodarjenje s sredstvi za potrebe administracije, da bi tako čim več sredstev sprostil za negospodarske investicije.

II. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

Na podlagi povečanega obsega proizvodnje in storitev v letu 1960 se predvideva naslednji porast družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka:

	- v milijonih din - tekoče cene Indeksi				
	1958	1959	1960	1959/58	1960/59
Družbeni bruto proizvod	204.238,2	230.458,9	257.432,1	114,9	111,7
Narodni dohodek	86.761,9	99.294,5	109.928,2	114,4	110,7

Pri porastu družbenega bruto proizvoda so udeležene posamezne dejavnosti takole:

	- v milijonih din - tekoče cene Indeksi				
	1958	1959	1960	1959/58	1960/59
Celotno gospodarstvo	204.238,2	230.458,9	257.432,1	114,9	111,7
Industrija	111.614,6	122.583,6	137.294,7	109,6	112,2
Kmetijstvo	15.334,6	17.061,1	20.601,0	111,3	120,7

Gozdarstvo	1.894,9	2.005,8	2.261,0	105,7	112,8
Gradbeništvo	14.697,9	18.945,2	20.701,6	128,9	109,3
Promet	5.403,6	5.899,6	6.417,7	109,2	108,8
Trgovina	18.937,3	20.817,0	23.170,5	109,9	111,3
Gostinstvo	4.427,7	4.914,2	5.256,8	111,0	107,0
Obrt	22.168,0	25.502,3	27.972,9	115,0	109,7
Komunala	7.581,0	10.941,0	11.627,8	144,3	106,3
Kmetijska zadruga	2.178,6	1.991,1	2.128,1	91,4	106,9

Predvideni porast proizvodnje in storitev bo mogoče doseči le, če bodo gospodarske organizacije izkoristile vse pogoje za razvoj proizvodnje, to se pravi predvsem povečanje delovne storilnosti, boljše izkoriščanje osnovnih in obratnih sredstev, razvijanje zadržne kooperacije v kmetijstvu, smotrno investiranje, pravilna tarifna politika itd.

III. poglavje

Investicije

1. Investicijska veljavnost se bo v letu 1960 nadalje razvijala v smislu smernic, ki jih nakazuje perspektivni plan gospodarskega razvoja okraja.

2. Razpoložljiva investicijska sredstva se bodo v letu 1960 uporabila za dovršitev že začeti investicij, ki zagotavljajo povečanje proizvodnje; in za pospešeno razvijanje tistih dejavnosti, ki neposredno vplivajo na izboljšanje življenjskih pogojev in družbenega standarda prebivalstva. Prav posebna skrb bo zato

posvečena gradnji objektov v kmetijstvu in trgovini ter gostinstvu in turizmu, ki zagotavljajo izboljšanje preskrbe in rekreacije, ter gradnji objektov družbenega standarda - stanovanja, komunalne naprave, šole in zdravstvene ustanove.

Vsi pristojni organi so posebej dolžni skrbeti, da se bodo razpoložljiva investicijska sredstva uporabila čim bolj ekonomično.

3. Skupna vrednost investicij družbenega sektorja v osnovna sredstva se bodo v letu 1960 na območju okraja povečala od 25,9 milijard na 32,2 milijard dinarjev:

	- v milijonih din Indeksi				
	1958	1959	1960	1959/58	1960/59
Gospodarske investicije	9.475,1	13.521,3	17.417,8	142,7	128,0
Negospodarske investicije	9.434,6	12.468,1	14.809,0	132,2	119,0
Skupaj	18.909,7	25.989,6	32.226,8	137,4	124,0

S predvidenim vlaganjem bodo investicije, vložene v letih 1957 do 1960, dosegle 86,8%, od tega v gospodarstvu 83,5%, negospodarske investicije pa 90,9% vrednosti investicij, predvidenih po perspektivnem planu okraja.

4. Po posameznih gospodarskih dejavnostih se predvidevajo v letu 1960 naslednja investicijska vlaganja:

	- v milijonih din Indeksi				
	1959		1960		1960 1957-1960
	vrednost	struktura	vrednost	struktura	persp. 57-61
Industrija	5.435,5	40,2	7.070,6	40,6	130,1
Kmetijstvo	2.224,0	16,4	3.088,3	17,7	138,9
Gozdarstvo	197,0	1,5	241,5	1,4	122,6
Gradbeništvo	881,4	6,5	1.205,0	6,9	136,7
Promet	745,9	5,5	658,1	3,8	88,2
Trgovina	1.428,7	10,6	2.183,4	12,5	152,8
Gostinstvo in turizem	285,3	2,1	768,7	4,4	269,4
Obrt	710,3	5,3	852,9	4,9	120,1
Komunala	1.613,4	11,9	1.349,3	7,8	83,6
Gospodarstvo skupaj	13.521,3	100	17.417,8	100	128,8

Predvidena sredstva bodo uporabljena v te-le namene:

- v industriji za nadaljevanje rekonstrukcij in modernizacijo obratov v kovinski industriji, elektroindustriji, kemični industriji, industriji gradbenega materiala, lesni, papirni, tekstilni, živilski in grafični industriji. Med temi investicijami predvidevamo tudi nekaj novogradenj in večjih rekonstrukcij, katerih realizacija je odvisna od odobritve sredstev iz zveznih kreditov, - v kmetijstvu za pospešeni razvoj živinoreje, predvsem za gradnjo hlevov, nabavo živine in mehanizacije v poljedelstvu ter delno za melioracije,

— v gozdarstvu za gradnjo gozdnih cest, gradnjo gozdarskih stavb in mehanizacijo,

— v gradbeništvu predvsem za mehanizacijo,

— v prometu za nadomestitev dotrajanih kapacitet,

— v trgovini predvsem za povečanje mreže in modernizacijo trgovin na drobno v živilski in tekstilni stroki, za graditev novih objektov (trg. na debelo, skladišča s kmetijskimi pridelki itd.), za izboljšanje preskrbe s kmetijskimi pridelki zlasti v mestih in večjih potrošnih središčih,

— v gostinstvu in turizmu predvsem za povečanje, prenočnih kapacitet, za ureditev in modernizacijo obstoječih obratov in naprav, kjer obstojajo pogoji za uspešen

razvoj domačega in tujega turizma, — v obrti za povečanje kapacitet storitvene obrti, zlasti pa gradnjo obrtnih centrov, servisnih obratov v okviru stanovanjskih skupnosti in nabavo moderne tehnične opreme — strojev in orodij, tudi iz uvoza.

Večja vlaganja v investicije bodo v letu 1960 omogočili novi predpisi o uporabi amortizacijskih skladov za nove investicije, možnosti za povečano uporabo inozemskih posojil in nabavo deviz, povečana sredstva gospodarskih organizacij, stanovanjskih skladov in sredstev LO.

5. Vzporedno s povečanjem investicij v gospodarstvu se bodo povečala investicijska vlaganja v negospodarske investicije skupno za 19%. Po posameznih dejavnostih se predvidevajo naslednja vlaganja:

	v milijonih din indeks			
	1959	1960	1960 1959	1957-60 1957-61
Stanovanjska dejavnost	5.936,6	7.117,8	119,9	85,3
Komunalna dejavnost	2.305,1	2.064,0	89,5	89,6
Solstvo, kultura in znanost	1.865,8	2.728,4	146,2	84,7
Zdravstvo	870,0	1.438,0	165,3	98,8
Socialno varstvo	69,8	62,6	89,7	160,5
Telesna kultura	259,3	309,0	119,2	—
Družbeni standard	11.306,6	13.719,8	121,3	89,4
Državna uprava	1.161,5	1.089,2	93,8	107,9
Negospodarske investicije skupaj	12.468,1	14.809,0	119,0	90,9

Ta vlaganja zagotavljajo predvsem nadaljnji porast stanovanjske izgradnje.

Z vlaganjem v komunalno dejavnost se nadalje razvijajo vse komunalne službe (vodovod, kanalizacije itd.). Zlasti dajemo poudarek rekonstrukciji cestnega omrežja (dohodne ceste v Ljubljano, zasavska cesta, ki zbližuje zasavske revirje z Ljubljano ter povezuje s turističnimi in izletniškimi točkami).

V šolstvu in znanosti se nadalje povečuje tempo izgradnje osnovnih solstev, nadaljuje se gradnja nedokončanih objektov strokovnih šol.

Z investicijami v kulturi se pričena rekonstrukcija objektov Slovenskega narodnega gledališča.

V zdravstvu pričujemo za gradnjo novih bolniških kapacitet v Kočevju in Trbovljah ter s I. etapo gradnje mestne bolnišnice v Ljubljani.

V fizikulturi nadaljujemo z izgradnjo objektov, ki bodo omogočili množično udejstvovanje v športu.

6. Za izpolnitev predvidenih nalog investicijske izgradnje je treba:

— zagotoviti razpoložljiva sredstva predvsem za tiste investicije, katerih realizacija bo najhitreje zagotovila povečanje kapacitet v proizvodnji in za potrebe družbenega standarda,

— vsi odgovorni organi naj poskrbe za pravočasno izdelavo potrebne dokumentacije, kar je eden izmed osnovnih pogojev za izpolnitev nalog predvidenega plana. Pri tem morajo svoje naloge izpolniti predvsem urbanistične ustanove in projektantske organizacije s pravočasno pripravo lokacij in kvalitetno izdelavo programov ter projektov,

— še nadalje pripravljati programe za rekonstrukcijo in modernizacijo podjetij zlasti z uvajanjem avtomatizacije in uporabo elektronske tehnike,

— občinski ljudski odbori, pristojne zbornice, drugi organi in organi delavskega samoupravljanja naj stalno spremljajo izvajanje investicij tako glede smotrne uporabe sredstev, korišćenja odobrenih oz. angažiranih sredstev in glede pravočasne dovršitve investicij,

— posebej zagotoviti pravočasno izvršitev investicij v proizvodnji

gradbenega materiala in gradbenih elementov, s čimer bo možno izvršiti obseg predvidenih gradbenih del,

— ker predstavljajo sredstva skladov gospodarskih organizacij znaten del razpoložljivih sredstev za investicije, se bodo predvidene naloge lahko izvršile samo s pravičnim usmerjanjem teh sredstev. Zato bodo morali ljudski odbori sporazumno z organi delavskega upravljanja ugotovljati možnosti in oblike združevanja sredstev, gospodarske organizacije pa naj bi tako predvidena sredstva posredovale preko banke ob primerni stimulaciji. Na tako predvidenem združevanju sredstev je pogojena realizacija predvidenih investicijskih nalog zlasti v industriji, za kar bo treba iskati različnih oblik združevanja sredstev tako med posameznimi strokami, poslovnimi združenji in teritorialnimi enotami,

— gospodarske organizacije naj tudi sprejmejo plane za finansiranje investicij iz svojih sredstev, tako iz skladov kakor tudi iz amortizacije. Na ta način je treba doseči, da razpoložljiva sredstva ne bodo ostala neizkoriščena, kot je bil primer v preteklih letih. Tudi to je pogoj za izpolnitev predvidenih nalog zlasti v industriji,

— za izpolnitev nalog na področju stanovanjske izgradnje je potrebno, da ljudski odbori in skladi za zidanje stanovanjskih hiš podvezajo potrebne organizacijske ukrepe, ki bodo zagotovili čim širšo štednjo bodečih koristnikov stanovanj iz njihovih lastnih sredstev in sredstev gospodarskih organizacij ter ustanov, kjer so zaposleni.

7. Na predvidenih principih sloni tudi razdelitev sredstev okrajnega investicijskega sklada. Razpoložljiva skupna sredstva okrajnega investicijskega sklada bodo v letu 1960 znašala 1447 milijonov dinarjev, in sicer:

Za investicije v obratna sredstva 328,7

Za investicije v osnovna sredstva 1118,3

Višina in struktura vložnih investicij v osnovna sredstva bo naslednja:

	Struktura	
Industrija	215,7	19,3
Kmetijstvo	369,7	33,0
Trgovina	197,4	17,7
Gostinstvo in turizem	101,7	9,1
Obrt	58,9	5,3
Komunala	10,4	0,9
Negospodarske investicije	164,5	14,7

Ker je 290,3 milij. dinarjev že angažiranih v letu 1959, ostane razpoložljivih v letošnjem letu še 828 milij. dinarjev, ki se bodo uporabili:

za industrijo 66 milijonov — za soudeležbo k investicijam, ki se finansirajo iz sredstev splošnega investicijskega sklada za pomembnejše objekte in to v občinah, ki ne razpolagajo z zadostnimi sredstvi za izpolnitev predvidenega programa;

za kmetijstvo 300 milijonov s tem, da občinski ljudski odbori prispevajo 20% sredstev svojih investicijskih skladov;

za trgovino 155 milijonov — od tega 55 milijonov za izgradnjo trga na debelo s tem, da ostali del letošnje tranše v višini 50 milijonov dinarjev pokrijejo občinski ljudski odbori na območju mesta v enakem deležu, 100 milijonov pa za opremo trgovine na drobno;

za turizem 100 milijonov — za 50% no soudeležbo k investicijam v turizmu

za obrt 50 milijonov — za 30% no udeležbo k investicijam za gradnjo obrtnih centrov

posojilo proračunu 157 milijonov — za negospodarske investicije.

8. Vzporedno z vlaganjem v osnovna sredstva in povečanjem proizvodnje naj si gospodarske organizacije preskrbijo potrebna obratna sredstva iz sredstev investicijskih skladov, bančnih sredstev in lastnih sredstev. Zato naj se razpoložljiva sredstva bolje izkoriščajo, kar je tudi eden izmed osnovnih pogojev za izpolnitev predvidenega obsega proizvodnje.

IV. poglavje

Delovna sila in produktivnost

Vse do leta 1959 je zaposlovanje nove delovne sile ter večanje delovne storilnosti znatno odstopalo od predvidenaj perspektivnega plana. Šele v preteklem letu, ko so se začele temeljiteje uvajati stimulativnejše oblike nagrajevanja ter izboljšala organizacija dela, so bili doseženi večji uspehi.

Na podlagi doseženega razvoja je treba v letu 1960 zagotoviti čim večji porast delovne storilnosti kot pogoj za povečanje življenjskega standarda ter še nadalje omejevati naraščanje števila zaposlenih. Zato predvideva okrajni družbeni plan, da se bo število zaposlenih v družbenem sektorju gospodarstva povečalo le za 2,5%. Znatnejše povečanje zaposlenih predvidevamo v kmetijstvu, obrti in komunali. V vseh teh panogah bo porastla delovna sila zaradi znatnega povečanja obsega proizvodnje. Na ta način bi bilo mogoče doseči porast delovne storilnosti v celotnem gospodarstvu družbenega sektorja za okoli 8%. Največji porast se predvideva v kmetijstvu, industriji, gradbeništvu in obrti. Predvideni porast delovne storilnosti homo dosegli, če bodo temu vprašanju posvečali pozornost organi delavskega samoupravljanja, sindikati, pristojni okrajni organi, občinski ljudski odbori in druge družbene in politične organizacije. V ta namen je treba izvršiti te naloge:

— racionalno zaposliti že obstoječo delovno silo in bolje uporabiti

delovni čas, tako da bo kar najmanj izostankov in prelivanja delovne sile;

— gospodarske organizacije naj podzamejo ukrepe za povečanje delovne discipline ter zboljšujejo delovne pogoje zaposlenih, pri tem pa naj dosledno upoštevajo higiensko-tehnične predpise, kar bo vplivalo na zmanjšanje izostankov;

— izpopolniti sistem nagrajevanja po učinku dela, predvsem v kmetijstvu in vseh gospodarskih organizacijah, kjer ta oblika stimulacije še ni v zadostni meri vpeljana. Posebni delež na dohodku gospodarskih organizacij naj bi se uporabil prvenstveno za izboljšanje sistema nagrajevanja;

— uvajati avtomatizacijo, elektroniko in druge sodobne tehnične ureditve kompleksno ali v posameznih fazah proizvodnje. Uvajanje modernih izsledkov znanosti bi bilo treba upoštevati že pri sestavljanju investicijskih programov za rekonstrukcije obstoječih objektov in za nove gradnje;

— strokovno usposabljanje delavcev za določena delovna mesta, za kar bodo na razpolago večja sredstva iz skladov za kadre. V ta namen je treba ustanovljati centre za izobraževanje in priučevanje na delovnih mestih v večjih gospodarskih organizacijah. Obstoječi centri izven podjetij pa naj bi posebej usmerjali to delo pri srednjih in manjših podjetjih.

Občinski ljudski odbori naj v svojih družbenih planih sporazumno z OLO in gospodarskimi organizacijami določijo maksimalno število zaposlenih, ki jih smejo imeti posamezne gospodarske organizacije in zagotovijo potrebne ukrepe za smotno politiko zaposlovanja na svojem območju.

Občinski zbori proizvajalcev naj dosežejo z gospodarskimi organizacijami sporazume:

— da posredovalnice ne usmerjajo delavcev v tiste gospodarske organizacije, ki so že dosegle v okviru občinskega družbenega plana določeno število zaposlenih, razen visokokvalificiranih delavcev, absolventov industrijskih šol ter invalidov;

— da zaposlujejo gospodarske organizacije predvsem take nezaposlene delavce, ki izhajajo iz naravnega prirastka prebivalstva mest in industrijskih središč ter jim je zaposlitev edini vir osebnih dohodkov;

— da usmerjajo posredovalnice za delo žene v take gospodarske organizacije oziroma delovna mesta, ki so po naravi delovnih operacij primerna za njihovo zaposlitev, ter da rešujejo problem zaposlovanja žena tudi z ustanavljanjem raznih storitvenih obratov v mestih in industrijskih središčih, zlasti v okviru stanovanjskih skupnosti;

— da skrbijo za zaposlitev invalidov in jim zagotove nastavitve na njim primernih delovnih mestih.

Zbori proizvajalcev naj obravnavajo analize zaključnih računov gospodarskih organizacij za l. 1959 še posebno glede na delovno storilnost individualno po podjetjih ter dajejo gospodarskim organizacijam konkretne naloge glede ukrepov za povečanje storilnosti dela.

Da bi kar najbolj zmanjšali prelivanje delavcev in uslužbencev med podjetji, naj občinski zbori proizvajalcev v dogovoru z gospodarskimi organizacijami, zlasti pa z industrijo sprejemajo takšne sklope, ki bodo preprečevali škodljivo prehajanje delavcev iz podjetja v podjetje. Potrebno bi bilo, da se takšni delavci, ki pogosto menjajo

službo, ne zaposlujejo v industriji, temveč v drugih panogah.

Pri reševanju problemov zaposlovanja in storilnosti dela naj sodelujejo z gospodarskimi organizacijami in ustreznimi organi politično teritorialnih enot tudi sindikalne organizacije s svojimi predlogi.

V. poglavje

Osebnna potrošnja in družbeni standard

A. Osebnna potrošnja

1. V letu 1960 se predvideva zaradi povečane gospodarske aktivnosti in poslednega uresničevanja osnovnih politično-ekonomskih nalog, ki so določene v planu za leto 1960, povečanje realne osebne potrošnje celotnega prebivalstva. Predvideva se, da bo realna osebna potrošnja prebivalstva v letu 1960 za 7,7% večja kot v letu 1959, medtem ko bo realna osebna potrošnja na enega prebivalca v primerjavi z letom 1959 večja za 6,7%.

2. Plače delavcev in uslužbencev, zaposlenih v družbenem sektorju, se bodo povečale nominalno za 17,3% v primerjavi z letom 1959.

3. Sporedno s povečanjem kmetijske proizvodnje in povečanjem odkupa kmetijskih proizvodov je predvideno tudi povečanje osebne potrošnje kmetijskih proizvajalcev.

4. Predvideni razvoj osebne potrošnje zahteva dosledno izpolnjevanje vseh s planom postavljenih nalog. Poleg tega je treba skrbeti za stabilnost cen in pravilno davčno politiko.

5. Razvoju osebne potrošnje morajo posvetiti skrb vsi upravni in politični ljudski odbori od ljudskih odborov do organov upravljanja v gospodarstvu in družbenega upravljanja vseh družbenih služb. Z občinskimi plani se naj zagotovi uresničenje osnovnih smernic okrajnega plana, zlasti pa doseže razširitev tistih dejavnosti, ki neposredno vplivajo na dvig življenjskega standarda.

B. Družbeni standard

Dosedanji uspehi v gospodarskem razvoju omogočajo nadaljnje izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi. To je osrednja naloga v letu 1960, ki terja usmerjanje sredstev in naporov predvsem za razvoj tistih področij, ki zagotavljajo najhitrejši dvig življenjske ravni. Največji del sredstev za družbeni standard je namenjen še obsežnejši graditvi stanovanj, razvoju šolstva in zdravstva ter komunalnih objektov. To bo obenem tudi največ prispevalo za nadaljnji gospodarski razvoj.

V šolstvu je potrebno povečati kapacitete osnovnih šol, razvijati šole druge stopnje in zagotoviti povečanje funkcionalnih izdatkov za modernizacijo pouka. Izvajanje šolske reforme terja ustrezne napore družbe, zato bodo pri razvijanju splošnega in strokovnega šolstva sodelovale tudi gospodarske organizacije.

Pomemben korak v razvoju je predviden tudi v zdravstvu, ki ga obeležuje uvedba obveznega zavarovanja kmečkih proizvajalcev. Z znatnim zmanjšanjem izdatkov za zdravilne nepremožnosti pa bodo občinski ljudski odbori pridobili sredstva za soudeležbo pri prispevku za zdravstveno zavarovanje.

Proračunska potrošnja v l. 1960 bo narasla od preteklega leta za 17,5%. V tem je zajeto 10% povečanje plač napredovanja uslužbencev in deloma nove namestitve (v

zdravstvu in prosveti). Potrebno je kar najracionalnejše gospodarjenje s sredstvi za potrebe administracije in odločna štednja z namenom sprostitve določenih sredstev za proračunske investicije.

Zaostajanje sistema izobraževanja za naglim tempom gospodarskega razvoja v pogledu kapacitet, strokovnega izobraževanja, usposabljanja pedagoških kadrov in metod pouka zahteva pospešeno izvajanje šolske reforme.

Poleg pospešenega izvajanja reforme v osnovni šoli je predvsem potrebno omogočiti razvoj strokovnega šolstva, ki ne zadošča zahtevam gospodarstva in ne more sprejeti vseh kandidatov za šolanje. To področje tudi nima ustreznih pogojev za uspešnejše delo, ki jih je potrebno zagotoviti.

Okrajna sredstva so namenjena vzdrževanju in adaptacijam šolskih poslopij, dograditve pa se bodo finansirale iz sklada za kadre. V preteklem letu so bili določeni novi proporciji v delitvi sredstev tega sklada za zagotovitev večjega deleža gospodarskim organizacijam. Zato perspektivni plan okrajnega sklada za kadre ne bo uresničen. To pa nalaga gospodarskim organizacijam večjo odgovornost za izobraževanje strokovnega kadra tako v rednih šolah kakor neposredno v gospodarskih organizacijah. Bolj dinamičen šolski sistem omogoča ustanavljanje oddelkov raznih šol v organizacijah samih. Potrebno pa bo zbrati tudi določena sredstva za graditev in ureditev novih strokovnih šol, ki so v interesu gospodarskih organizacij.

Za uspešno delo šol je potrebno zagotoviti pravilno nagrajevanje kadrov, predvsem za omogočanje rednega dela šol druge stopnje, kjer potrebujejo pomoč strokovnjakov iz prakse.

V Ljubljani in nekaterih industrijskih krajih so za bodoče število učencev znatno premajhne tudi kapacitete osnovnih šol in bo celo potrebno začasno pouk organizirati v treh izmenah. Zato je za nadaljevanje graditve osnovnih šol treba uporabiti del stanovanjskega sklada. Poleg okrajnih sredstev bodo čim večja sredstva zbrala tudi občine. Mimo teh osnovnih vprašanj pa je treba reševati še druga, predvsem ureditev mlečnih kuhinj za topli obrok hrane na šolah, kjer ga še ni.

Osnovne kulturne ustanove so imele prejšnja leta zelo omejena sredstva za vzdrževanje zgradb in inventarja ter za potrebno urejevanje delovnih pogojev. Zato so nujne nekatere rekonstrukcije: delna preureditev zastarelih instalacij v dramskem in ureditev odrskih prostorov v opernem gledališču. Mimo nekaterih drugih adaptacij je določena tudi gradnja skladišč za Ljubljanski festival, sredstva za to pa so zagotovljena v mestnem proračunu. Kulturne ustanove morajo svojo dejavnost razvijati tako, da se bo nanje oslanjala tudi amaterska dejavnost in da bodo racionalno gospodarila s sredstvi ter ustvarjala tudi sama pomembne dohodke.

V letu 1960 je določen začetek gradnje dveh bolnišnic: splošne bolnišnice v Kočevju in ginekološkega oddelka bolnišnice v Trbovljah, poleg tega pa je predvidena dograditev mestne porodnišnice v Ljubljani. S temi gradnjami se bo pridobilo cca 240 bolniških postelj tam, kjer se že dolgo občuti akutno pomanjkanje. V Ljubljani pa se začne tudi graditev prve etape

mestne bolnišnice, ki bo imela kirurški, traumatološki, interni, otorinolaringološki, okulistični in neurološki oddelek.

Nadaljevala se bo tudi gradnja že začetih zdravstvenih domov, občine pa morajo še nadalje razširjati zmogljivost ambulant, zlasti v krajih, ki so oddaljeni od zdravstvenih ustanov.

Največ komunalne dejavnosti bo v letu 1960 osredotočeno okoli izboljšanja cestnega omrežja. Potrebna je zlasti ureditev glavnih ljubljanskih dohodnih cest (Karlovske, Celovške in Litijske), začetek del na železniškem vozlišču in omogočiti potrebno urbanistično projektiranje. Začela se bo tudi modernizacija cest, ki bodo povezale Ljubljano z okolico in razvile domači in mednarodni turizem (cesta na Soro, na Ig, v Polhov Gradec, Vodice) ter nadaljevala gradnja ceste skozi Hrastnik.

Na vodovodih in kanalizaciji se bodo nadaljevala že začeta dela v glavnem s sredstvi vodne skupnosti in lastnimi sredstvi komunalnih zavodov. V urejanju komunalnih vprašanj bodo imele v tem letu odločilno vlogo občine, ki naj del pristojnosti prenesejo na stanovanjske skupnosti.

Za nadaljnjo razširitev in izboljšanje električnega omrežja se bodo uporabila lastna sredstva podjetij in krediti občinskih ljudskih odborov. Na enak način se bo širila tudi telefonska mreža.

V graditvi stanovanj je že doseženo 90% perspektivnega plana po številu vseljivih stanovanj, a po številu stanovanj v gradnji je perspektivni plan že presežen za 2%. Letos je potrebno zadovoljiti večje povpraševanje po stanovanjih na osnovi novih ekonomskih najemnin in novega sistema finansiranja stanovanjske graditve. Zato je potrebno na široko pritegniti v stanovanjsko

izgradnjo sredstva privatnikov-stanovanjskih interesentov in v ta namen organizirati različne oblike štednje. V nosilce novih gradenj se morajo spreminjati tudi stanovanjske skupnosti in hišni sveti. Podjetja naj članom svojih kolektivov pomagajo s svojimi sredstvi za lastno soudeležbo.

Samo gradnjo stanovanj je treba čvrsteje usmerjati tako, da se bo gradilo predvsem po sprejetih tipskih projektih na vnaprej določenih urbanistično urejenih kompleksih, s čimer bo mogoče racionalno organizirati velika gradbišča. Poslovno združenje za graditev stanovanj mora pri tem uvajati sodobni racionalni industrijski način gradnje, zlasti na podlagi montaže. V tej smeri je treba izpopolnjevati tudi tipske projekte, za kar so posebno odgovorni zavodi za stanovanjsko izgradnjo. Velikost in ceno stanovanj je treba še dodatno prilagoditi finančni zmogljivosti uporabnikov, upoštevajoč pri tem prehod na ekonomske najemnine in potrebe, da se v večji meri pritegnejo sredstva stanovanjskih interesentov. Da bi omogočili tak visok tempo stanovanjske graditve, bomo iz sredstev stanovanjskih skladov finansirali tudi rekonstrukcijo industrije gradbenega materiala. Iz sredstev stanovanjskih skladov bomo tudi letos finansirali gradnjo novih osnovnih šol, ker ta zaostaja za naraščanjem novih naselij.

Za potrebe požarne varnosti in gasilske službe je okrajni ljudski odbor nadalje zadržal okrajni gasilski sklad, v katerega se stekajo 4% od premij za požarno zavarovanje. Poleg tega so za potrebe gasilske službe predvidena v okrajnem proračunu in proračunu skupnih mestnih potreb še sredstva v višini 75,4 milijonov dinarjev. Občinski ljudski odbori naj bi tudi ustanavljali iz svojih dohodkov občinske gasilske sklade za potrebe to službe na svojem območju.

Drugi del

RAZVOJ PO GOSPODARSKIH PANOGAH

VI. poglavje

Industrija

1. V letu 1960 se predvideva povečanje fizičnega obsega industrijske proizvodnje za 11,5% nasproti doseženi proizvodnji leta 1959. Na tej bazi bo mogoče doseči raven količinskega obsega proizvodnje, ki je predviden s perspektivnim planom za leto 1961 z najmanj 98%.

Gibanje fizičnega obsega industrijske proizvodnje po posameznih strokah je naslednje:

Stroka	Indeksi fizičnega obsega industrijske proizvodnje		V letu 1960 dosežen nivo proizvodnje, predviden s perspektivnim planom za l. 1961 v %
	1959	1960	
111 proizvodnja električne energije	106	111	82
112 proizvodnja premoga	108	103	101
115 barvasta metalurgija	104	101	87
116 nekovine	116	102	86
117 kovinska industrija	121	110	119
119 elektroindustrija	114	123	90
120 kemična industrija	115	110	85
121 industrija gradbenega materiala	123	134	124
122 lesna industrija	114	112	114
123 industrija papirja	102	105	88
124 tekstilna industrija	107	110	100
125 industrija usnja in obutve	108	118	87
127 živilska industrija	109	130	97
128 grafična industrija	109	107	80
129 tobačna industrija	105	102	95
130 filmska industrija	124	115	94
Industrija skupaj	112	111,5	98

Proizvodnja nekaterih važnejših proizvodov se bo v letu 1960 povečala takole:

Enota mera	1959	1960	Indeks 1960 1959
Energetski proizvodi:			
termična energija	000 MWh	289	306
rjavi premog	000 ton	1.739,7	1.770
Proizvodi za osebno potrošnjo:			
dvokolesa	kosov	40.000	45.000
televizijski sprejemniki	kosov	1.600	3.000
termični aparati	ton	942	1.141
trikotajna konfekcija			
in tkanine	ton	1.250	1.352
volnene tkanine	000 m ²	559	615
konfekcija perila	000 m ²	602	791
galanterijsko svinjsko usnje	000 m ²	502	790
Reprodukcijski material:			
azbestni proizvodi	ton	280	421
elektroporcelan	ton	287	337
jekleni odlitki	ton	2.750	2.750
odlitki sive in temper litine	ton	6.617	6.680
fitingi	ton	850	850
firnež	ton	785	874
laki, emajli	ton	5.133	5.443
oljne barve	ton	2.017	2.735
marmornate plošče	m ²	8.500	12.100
plošče (vezane, panelne in iverne)	m ³	3.654	5.210
pisalni in tiskovni papir	ton	22.003	22.777
karton	ton	6.200	7.770
furnir	m ³	2.726	3.290
vezana vrata in okna	m ³	3.645	7.220
Gradbeni material:			
portland cement	000 t	105	65
zidaki	000 kosov	48.270	61.250

Plan za leto 1960 predvideva povečanje proizvodnosti za okoli 9%. S tem bo presežen povprečni letni porast produktivnosti, predviden s perspektivnim planom in nadoknaden počasnejši napredek v letih 1957 in 1958.

Delovno silo za nova delovna mesta je treba pridobivati predvsem s smotrnejšo razporeditvijo obstoječe delovne sile v okviru posameznega podjetja ali pa v okviru podjetij določenega okoliša. Stevilo zaposlenih naj se poveča le v primeru, kjer novih delovnih mest, ki so potrebna za povečanje proizvodnje, na ta način ni mogoče zasesti.

3. Predvideva se, da bodo znažale v letu 1960 bruto investicije v industriji okoli 7 milijard dinarjev. S temi sredstvi se bodo nadaljevale investicije in rekonstrukcije, pričete v letu 1959, predvidene s perspektivnim planom okraja. S predvidenimi investicijami se bodo povečale obstoječe kapacitete, ki bodo v glavnem imele vpliv na povečano proizvodnjo v prihodnjem letu.

V preteklih letih so se vlagala znatna sredstva predvsem v industrijo, zaradi česar so druge gospodarske dejavnosti (kmetijstvo, trgovina, gostinstvo) zaostajale. Ker bodo sredstva okrajnega investicijskega sklada in občinskih investicijskih skladov uporabljena predvsem za nadaljnji razvoj kmetijstva, trgovine, gostinstva in obrti, bo treba v letošnjem letu investicije v industriji financirati z udeležbo na zveznih natečajih, iz sredstev republiških investicijskih skladov, predvsem pa iz združenih sredstev gospodarskih organizacij.

Na podlagi investicijskih vlaganj prejšnjih let in predvidenih investicij v letu 1960 se bodo povečale nekatere važnejše proizvodne kapacitete takole:

— v pridobivanju premoga za: 30.000 ton surovega premoga (Rudnik Trbovlje-Hrastnik);

— v proizvodnji nekovin za: 1700 ton surovega barita (Posavski rudniki svinca, cinka in barita), 141 ton azbestnih tesnil (Tesnilka Medvode), 470 ton stekla (Steklarna Hrastnik);

— v kovinski industriji za: 41 ton delovnih strojev za obdelavo lesa (Zičnica Ljubljana), 166 ton ladijskih Dieslovih motorjev (Litostroj

Ljubljana), 172 ton karoserij za avtobuse in kamione (Karoserija Ljubljana), 20 ton delov za kamione (Saturnus Ljubljana), 20 ton vijačnega blaga (Jambor Črnuče), 704 tone ostale kovinske embalaže (Kovinska industrija Ig in Saturnus Ljubljana), 26 ton ostalih tehtnic (Titan Kamnik);

— v elektroindustriji za: 34 ton razklopnih aparatov za nizko napetost (Tela Ljubljana), 440.000 kosov žarnice za šibki tok (IEV Ljubljana), 171 ton termičnih aparatov (Tiki Ljubljana in Elektrostandard Trbovlje), 1000 kosov elektronskih cevi (IEV Ljubljana);

— v kemični industriji za: 376 t pomožnih tekstilnih in usnjarskih sredstev (Teol — Oljarna Ljubljana), 500 ton lepil (Združena kemična industrija Domžale), 56.000 m² galanterije iz PVC (Modelit Kamnik);

— v proizvodnji gradbenega materiala za: 60.000 m² stramita (Izolirka Ljubljana), 35.000 m³ proda in peska (Cementar in Gradis Ljubljana), 20.000 ton hidriranega apna (Industrija gradbenega materiala Zagorje), 8,5 milijonov enot zidnih elementov iz filterskega pepela (Elektrarna Trbovlje), 24.500 ton izdelkov iz cementa in umetnega kamna (Cementar, Gradis in Mineral Ljubljana), 3500 m² plošč iz kamna in marmorja (Mineral Ljubljana), 12,7 milijonov kosov zidakov (Ljubljanske opekarne, Opekarna Črnuče itd.);

— v lesni industriji za: 410 m³ furnirja (Brest Cerknica, Lesno industrijsko podjetje Litija, Stol Kamnik), 4150 m³ industrijsko izdelanih vrat in oken (KLI Logatec, LIP Ljubljana, LIP Ribnica, Stavno mizarstvo Ljubljana), 3000 m³ sekane embalaže (KGP Kočevje), 800 m³ ivernih plošč (Brest Cerknica);

— v papirni industriji za: 800 ton pisalnega in ovojnega papirja (Papirnica Vevče), 1570 ton kartona (Papirnica Količevje);

— v tekstilni industriji za: 365.000 kvadrat. metrov bombažnih tkanin (Bombažna tkalnica Vižmarje in Tovarna sanitetnega materiala Domžale), 80.000 m² volnenih tkanin (Volnenka Ljubljana in Tekstilna Kočevje), 150.000 parov nogavic (Tonosa Savlje), 140 ton sanitetne konfekcije (Tovarna sanitetnega ma-

teriala Domžale), 75 ton tapetniške žime (Zima Ljubljana);

— v industriji usnja in obutve za: 287.800 m² galanterijskega svinjskega usnja (Industrija usnja Vrhnika, Tovarna usnja Kamnik), 23.400 kvadrat. metrov krzna (Tovarna usnja Smartno), 5700 parov krznenih copat (Tovarna usnja Smartno);

— v živilski industriji za: 9 ton kakavovih proizvodov (Sumi Ljubljana), 6000 ton svežega mesa (Mesna industrija Zalog), 950 ton mesnih konzerv (Mesna industrija Zalog), 149.000 litrov jogurta, smetane in ledene kreme (Ljubljanske mlekarne), 254 ton jedilnega olja (Sončnica Domžale);

— v grafični industriji: 650 ton grafičnih izdelkov (Kartonažna tovarna Ljubljana, Karton Ljubljana itd.).

4. Predvideni porast industrijske proizvodnje bo zahteval povečane napore gospodarskih organizacij, poslovnih in strokovnih združenj ter gospodarsko upravnih ustanov, ki bodo morale opraviti predvsem naslednje naloge:

— nadaljnja izpopolnitev sistema nagrajevanja;

— načrtno se lotiti modernizacije in avtomatizacije proizvodnje;

— racionalnejše izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti ter ustrezno specializacijo in kooperacijo med posameznimi gospodarskimi organizacijami na podlagi dolgoročnih pogodb, kjer je treba zaostriiti izpolnjevanje dogovorjenih rokov in kvalitete izdelkov;

— ustanovljati različne skupine podjetij in obratov, ki naj opravljajo vrsto uslužnostnih del, remont in druge postranske dejavnosti za več sorodnih gospodarskih organizacij;

— pravočasno pripraviti finančna sredstva in vse potrebno za predvidene rekonstrukcije, oziroma novogradnje, da bodo investicijska dela dokončana v določenem roku;

— sredstva gospodarskih organizacij čim racionalneje izkoristiti in uporabiti vse možne oblike združevanja;

— pripraviti investicijske programe za gospodarske organizacije in obširnejše programe razvoja za celotne stroke, kar velja predvsem za elektroindustrijo, kemično industrijo, lesno industrijo, grafično industrijo in industrijo gradbenega materiala;

— podaljšati dobo za izkoriščanje letnih dopustov, izvrševanje rednih remontov in drugih investicijskih del predvideti v času, ko računamo z možnostjo o pomanjkanju električne energije;

— v čim večji meri odpraviti dosedanja sezonska nihanja v proizvodnji.

5. Značilnosti in osnovne naloge po posameznih strokah so naslednje:

Proizvodnja električne energije, ki jo na območju okraja proizvajajo v glavnem termoelektrarne, je odvisna od zmogljivosti hidroelektrarn, katerim služijo termične centrale, kateri dopolnilo v primeru nizkega stanja vode. Da bodo lahko termoelektrarne v stalni pripravljenosti, se morajo pravočasno preskrbeti z zadostnimi količinami premoga.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije je pripravila investicijski program za etapno izgradnjo topogarne in toplotne mreže. Gradnja toplarne je predvidena v Mostah in ima v načrtu kombinirano proizvodnjo toplote in električne energije. S paro bo oskrbovala industrijo, ustanove in stanovanjske zgradbe za potrebe tehnoloških procesov in

ogrevanja. Z dvema agregatoma po 32.000 KW bo dajala letno okrog 320 milijonov KWh električne energije. Pripravljalna dela se bodo predvidoma pričela že v letošnjem letu.

Pridobivanje premoga se bo povečalo z izkoriščanjem novih ležišč v Dolu pri Hrastniku. V Rudniku Zagorje se bo začela gradnja nove separacije, ki bo končana predvidoma v letu 1961, medtem ko bo Rudnik Kočevje nadaljeval z rekonstrukcijo obrata.

Kemična tovarna Moste bo morala zaradi neracionalne proizvodnje postopoma opustiti proizvodnjo glinice in se preusmeriti na druge artikole. V ta namen ima podjetje že potrjen investicijski program za proizvodnjo poliamidne svile — tipa perlon, s katerimi se udeležuje zveznega natečaja.

V stroki nekovin bo Steklarna Hrastnik nadaljevala drugo fazo generalne rekonstrukcije, ki obsega gradbena dela, postavitve novih peči in nabavo ostale opreme; Tesnilka Medvode ima pripravljen investicijski program za rekonstrukcijo obrata parovodnih tesnil za proizvodnjo novega artikla novoplast; Cementarna Trbovlje bo nadaljevala obsežnejšo rekonstrukcijo obrata, zaradi česar bo v letošnjem letu delala z manjšo kapaciteto; Posavski rudniki svinca, cinka in barita bodo v obratu Litija v kooperaciji z Rudnikom Mežica postavili prenosno flotacijsko separacijo za izkoriščanje nakopane hale. Tovarna optičnega stekla Ljubljana naj organizira poseben oddelek za proizvodnjo triplex stekla na osnovi novega investicijskega programa.

V kovinski industriji bo Titan Kamnik rekonstruiral kotlarno in pripravil investicijski program za nadaljnje povečanje kapacitet podjetja. Saturnus Ljubljana bo dokončal nadzidavo skladišča in ima pripravljen investicijski program za gradnjo novega obrata elektrotehničnih izdelkov za avtomobile, to je žarometov, svetilk itd. Podjetje se udeležuje zveznega natečaja. Strojna tovarna Trbovlje ima potrjen investicijski program za nabavo strojev za proizvodnjo dvovertikalnih in členastih transporterjev. Tovarna kovanega orodja Kamnik mora v letošnjem letu pripraviti investicijski program za preusmeritev svoje proizvodnje. Litostroj Ljubljana ima pripravljen investicijski program za rekonstrukcijo nekaterih obratov (jeklo-livarne in sušilnice), s čimer se bodo odpravila ozka grla in se zagotovilo boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet.

V kovinski industriji morajo gospodarske organizacije v čim večji meri razvijati in povečati serijsko proizvodnjo s smotrno kooperacijo. Podjetja naj za medsebojno sodelovanje sklenejo dolgoročne pogodbe in se dosledno držijo postavljenih rokov, kar bo v znatni meri preprečevalo zastoj v proizvodnji.

V elektroindustriji bo Industrija za elektrozveze Ljubljana pripravila generalni investicijski program za nadaljnji razvoj elektronike in avtomatizacije postopkov. V okviru tega programa je predvidena rekonstrukcija obrata za elektroniko v Horjulu, nadzidava obrata za proizvodnjo miniaturnih žarnic v Ljubljani in preureditev prostorov v Toibačni tovarni za preselitev obrata brezžičnih zvez. Tela Ljubljana ima odobren investicijski program za ureditev obrata v Dobropolju za proizvodnjo razklopnih aparatov. Telekomunikacije Ljubljana bodo dokončale investicijski program za

generalno rekonstrukcijo obrata v Pržanju, ki bo omogočila povečano proizvodnjo televizijskih aparatov, visokofrekvenčnih telefonskih aparatov in tiskanih zvez.

Elektroindustrija je v ljubljanskem okraju ena najpomembnejših strok, ker ima zaradi visokokvalificiranega kadra vse pogoje za večji razvoj. Podjetja naj nadaljujejo z medsebojnim sodelovanjem, s sodelovanjem z znanstveno-raziskovalnimi ustanovami ter pripravijo investicijske programe širših zasnov, upoštevajoč hitri razvoj elektronike, avtomatizacije in telekomunikacij.

V kemični industriji, ki ima prav tako vidno mesto v perspektivi razvoja industrije na področju okraja Ljubljane, bo Kemična tovarna Hrastnik pričela s prvim delom rekonstrukcije obratov za proizvodnjo natrijevega tripolifosfata in solne kisline po postopku klor-alkalne elektrolize. Color Medvode ima potrjen investicijski program za rekonstrukcijo lakirnice in nitrooddelka ter odobreno uvoženo premo. Združena kemična industrija Domžale ima prav tako odobren investicijski program za gradnjo obrata za proizvodnjo nitrolakov, rekonstruirala pa bo obrat sečninskih lepil. Kemična tovarna Kočevje ima potrjen investicijski program za proizvodnjo novoplasta in melaminskih smol, s katerim se udeležuje zveznega natečaja. Jub v Dolu bo končal izgradnjo sušilnice za surovine. Lek Ljubljana bo z nabavo uvožene opreme razširil sortiment izdelkov. Pričel bo s proizvodnjo dušikovega oksida (za anestezijo) in digitalisa.

V industriji gradbenega materiala bodo dokončane rekonstrukcije do pričetka letošnje opekarske sezone Ljubljanske opekarnice v obratu Opeka, Opekarna Črnuče, predvidoma pa tudi opekarni v Radomljah in v Ribnici. Dograjena bo tudi nova tuncelska opekarna Indop v Ljubljani, s kapaciteto 12 milijonov opečnih enot, ki bo pričela z redno proizvodnjo v letu 1961. Elektrarna Trbovlje bo dogradila obrat za proizvodnjo opeke iz elektrofilterskega pepela, ki bo pričel že v tem letu z redno proizvodnjo. Istočasno bo Industrija gradbenega materiala v Zagorju pričela z redno proizvodnjo hidriranega apna, ki je potrebno pri izdelavi zidnih elementov. Podjetje Izolirka bo pričelo s proizvodnjo staramit plošč. Z novimi investicijami bodo povečane tudi kapacitete za proizvodnjo apna v Apnenici Dobropolje in v Kresniški industriji apna. S polnim izkoriščanjem teh kapacitet pa računamo šele v letu 1961.

Podjetje Cementar Ljubljana bo v letu 1960 uredilo centralno gradilnico s separacijo v Ljubljani in pričelo s proizvodnjo na začasnih napravah. Obrat gradbenih polizdelkov podjetja Gradis v Ljubljani bo letos končal rekonstrukcijo in pričel s proizvodnjo lahkih in težkih montažnih delov.

Zaradi postopnega prehoda gradbeništva na industrijski način izvajanja gradbenih del mora tudi industrija gradbenega materiala temu primerno prilagoditi svojo proizvodnjo. Proizvajalci gradiva, zlasti konstrukcijskih elementov iz betona, morajo težiti za tipizacijo svojih izdelkov v sodelovanju z izvajalci gradbenih del in projektanti, ki morajo v svojih projektih upoštevati tipizirane elemente.

V lesni industriji bo Stavbno inženjersko podjetje Ljubljana, ki ima potrjen investicijski program za rekonstrukcijo svojega obrata v Skofljici, pričelo s pripravljalnimi deli; LIP Ribnica bo dokončalo rekonstrukcijo

obrata vezanih vrat in rekonstrukcijo obrata finalnih izdelkov; Lesno industrijski obrat Kmetijsko gozdarskega posestva v Kočevju bo izvedel rekonstrukcijo obrata furnirske embalaže, ki bo že v letu 1960 začel z redno proizvodnjo sekane embalaže; Brest Cerknica ima potrjen investicijski program za dograditev tovarne ivernih plošč in se udeležuje zveznega natečaja; KLI Logatec predvideva proizvodnjo tipiziranih oken.

Vsa podjetja lesne industrije predvidevajo porast proizvodnje ob nadaljnjem večanju deleža finalnih proizvodov in zmanjšanju proizvodnje izdelkov na nižjih fazah predelave lesa.

Tako kot v letu 1959 je potrebno tudi v letu 1960 zaradi vse večjega krčenja surovinske baze iglavcev še nadalje preusmerjati proizvodnjo na večjo predelavo listavcev, predvsem bukovine.

Podjetja papirne industrije bodo nadaljevala z rekonstrukcijo svojih obratov. Papirnica Vevče bo začela s poskusno proizvodnjo na novem papirnem stroju, Papirnica Količevo pa na novem kartonskem stroju. Papirnica Radeče ima potrjen investicijski program za generalno rekonstrukcijo dveh papirnih strojev ter za gradnjo hale in nabavo novega papirnega stroja. Celuloza Medvode ima potrjen investicijski program za rekonstrukcijo obrata za pripravo kisline in gradnjo separacije celuloze.

V letu 1960 nadaljujejo z rekonstrukcijo tekstilne tovarne: že v preteklem letu so Predilnica Litija, Motvoz in platno Grosuplje, Tonosa Savlje in Angora Ljubljana, skupaj z nekaterimi drugimi tekstilnimi podjetji na področju Slovenije združila svoja prosta sredstva z namenom, da samostojno financirajo rekonstrukcijo svojih obratov.

Predilnica Litija bo v okviru predvidene rekonstrukcije nabavila nov stroj za čiščenje staničnega vlakna in 10 novih prstančnih strojev, obnovila pa 11 že obstoječih. Pripravila bo investicijski program za proizvodnjo Tuhting preprog, ki se bodo lahko uporabljale pri stanovanjski izgradnji namesto parketov.

Motvoz in platno Grosuplje bo nadaljevalo s preureditvijo stare vrvarne v predilnico. Z nabavo nove strojne opreme bodo investicijska dela v tem obratu končana, nadaljevalo pa bo z rekonstrukcijo tkalnice, za katero bo nabavilo 12 novih statev.

Tonosava Savlje bo nabavila nove stroje, na katerih bo lahko izdelovala moderne artikle iz umetnih vlaken.

Angora Ljubljana bo rekonstruirala strojni park.

Tovarna dekorativnih tkanin Ljubljana bo pričela v obratu na Celovški cesti s I. fazo rekonstrukcije, ki bo obsegala nabavo 30 statev in drugih tekstilnih naprav.

Tekstilna tovarna Medvode ima pripravljen investicijski program za rekonstrukcijo in povečanje obrata za proizvodnjo volnenih tkanin polsti in investicijski program za rekonstrukcijo bombažnega oddelka, v katerem bo povečana kotlarna.

Podjetje Modna oblačila naj čim in obnovljena oplemenilnica, preje konča investicijski program za rekonstrukcijo obstoječega obrtnega konfekcijskega obrata na Viču in v Ivančni gorici.

V usnjarski stroki bodo podjetja Tovarna usnja Smartno, Usnjeni izdelki Ljubljana, Toko Domžale, Tovarna usnja Kamnik, Torbica in

Zvezda Ljubljana izvršila manjše investicije.

Realizacija predvidenih investicij bo možna le s samofinansiranjem, oziroma z združevanjem sredstev, kjer bodo podjetja sama določila prioriteto koristnikov.

V živilski stroki bo Mesna industrija Zalog, ki je še v izgradnji, pričela s poskusno proizvodnjo 1. julija tega leta, z rednim obratovanjem pa predvidoma v začetku leta 1961. V letošnjem letu bo morala dokončati še nekatere manjše investicije. Sumi Ljubljana pripravila investicijski program za preselitev obrata. Podjetje Zito Ljubljana predvideva izgradnjo živilskega kombinata v Zalogu. Podjetje ima potrjen investicijski program za I. etapo, to je za gradnjo avtomatične pekarnice z dnevno kapaciteto 25 ton kruha, tovarno testenin s kapaciteto 11 ton in keksarne s kapaciteto 6,5 ton dnevno. Podjetje se udeležuje zveznega natečaja. Podjetje bo pripravilo investicijske programe tudi za II. in III. etapo, to je za gradnjo silosa in mlina. Sončnica Vir bo pripravila investicijski program za izgradnjo živilskega kombinata v domaškem bazenu, ki naj bi obsegal proizvodnjo olja, škroba, krompirjeve moke, natrijevega glutaminata, glutanol-acetona in močnih krmil. Živilska industrija Kamnik bo zaradi zastarele in pomanjkljive opreme ukinila obrat za proizvodnjo testenin v Šmarci. Pripravila bo investicijski program za gradnjo novega obrata v Kamniku. V tem obratu naj bi se povečale kapacitete za proizvodnjo gorčice in vložene zelenjave ter na novo uvedla predelava jagodičevja, izdelava kompotov, kandiranega sadja, sadnih kašic, majonez in podobno. Celotna proizvodnja podjetja naj bi bila usmerjena na izdelavo kvalitetnejših izdelkov, ker bo le tako podjetje moglo napredovati in vzdržati konkurenco drugih sorodnih podjetij v državi.

Za nadaljnji razvoj grafične industrije bo v letu 1960 sestavljen generalni program razvoja in rekonstrukcije, ki bo koordiniran z razvojem papirne industrije.

Tiskarna časopisno založniškega podjetja Delo bo zaključila dela na novi rotaciji. Kartonažna tovarna pa bo nadaljevala z gradnjo obrata v Cufarjevi ulici.

Tobačna tovarna Ljubljana ima odobren uvoz strojev za izdelavo cigarete, stroj za filter cigarete, dva stroja za avtomatično pakiranje cigarete in stroj za brušenje. S tem bo podjetje izboljšalo kvaliteto in povečalo sortiment svojih izdelkov.

6. Izvoz industrijskega blaga se bo v letu 1960 povečal za 10%. Po-

večanje izvoza bo znašalo 396 milijonov deviznih dinarjev. Od važnejših strok najbolj povečujejo izvoz: živilska industrija za 54%, tekstilna za 48%, industrija usnja in obutve za 16%, lesna industrija za 12% itd.

Absolutno bo najbolj povečala izvoz lesna industrija. Povečanje gre predvsem na račun podjetij LIP Ljubljana z izvozom stavbnega pohištva kot novega izvoznega artikla, Lesne industrije Litija z izvozom furnirja in Planice-sport Ljubljana z izvozom sank in smučí.

Značilnejši izvozni artikli v tekstilni industriji so volnene in kopoljene tkanine, v usnjarski industriji svinjsko usnje in copate, v kovinski industriji pa verižni transporterji, drobilci, viličarji in namakalne naprave.

Na večji izvoz industrijskega blaga bo med drugim vplivala povečana industrijska proizvodnja, povečana sredstva za kreditiranje izvoza, osvajanje novih tržišč in utrjevanje že obstoječih ter naraščanje izvoza končnih izdelkov z visoko stopnjo predelave.

VII. poglavje Kmetijstvo

1. Plan celotne kmetijske proizvodnje za leto 1960 predvideva na podlagi dosežanega in predvidenega razvoja ter ob ugodnih vremenskih pogojih povečanje obsega proizvodnje za 31% v primerjavi z ocenjeno realizacijo za leto 1959. S tem bo nivo celotne kmetijske proizvodnje, predvidene s perspektivnim planom za leto 1961 dosežen s 95%.

Predvideni porast v letu 1960 je zasnovan na močni okrepitvi proizvodnje na družbenih posevkih in v kooperaciji. Da se izpolni program organizirane proizvodnje, bo treba vložiti več sredstev in strokovnega dela ob sodelovanju in pomoči ljudskih odborov in drugih organov. Dobro organizirana proizvodnja na družbenih posevkih bo pozitivno vplivala tudi na zasebnega proizvajalca, da se bo hitreje vključeval v pogodbeno sodelovanje s kmetijsko zadrujo. Da se izpolni plan pogodbene proizvodnje, bodo morali v prvi vrsti skrbeti zadržni sveti. Ti naj vodijo in usmerjajo kmetijsko proizvodnjo po proizvodnih načrtih kmetijskih zadrug. Pospešeno se je treba lotiti izgradnje planiranih objektov in dograditve še nedokončanih, da se čimprej doseže gospodarski uspeh in utrditev družbenih posestev in kmetijskih zadrug ter stabilizacija cen kmetijskih proizvodov na tržišču.

Po posameznih strokah se predvideva sledeči porast:

Ocena 1959 Real. 1958	Plan 1960 Ocena 1959	Plan 1960 Real. 1958
Poljedelstvo	100,4	124,8
žita	96,0	127,1
industrijske rastline	94,1	231,2
vrtnine	82,6	125,6
krmske rastline	125,5	122,4
Sadjarstvo	43,9	274,9
Vinogradništvo	85,2	58,7
Zivinoreja	119,4	132,4
Ribolov	116,7	114,3
Predelava	58,0	132,8
Skupaj	104,6	131,0

Glede na povečano proizvodnjo se računa, da bo obseg tržnih viškov za 30% večji kot v letu 1959, predvsem pri mesu, mleku, sadju in krompirju.

2. V celotni kmetijski proizvodnji bodo družbena sredstva najhitreje napredovala. V letu 1960 bodo na območju našega okraja poslovala 4 velika kmetijska gospodarstva, ki

so se formirala z združitvijo 17 manjših obratov in 25 na novo organiziranih zadržnih posestev in pitališč. V družbenem sektorju se predvideva povečanje obsega proizvodnje za 152,8%. S tem bo presežen perspektivni plan proizvodnje za 42,3%. Porast je močan predvsem v zivinoreji, ki ima najboljše pogoje za nadaljnji razvoj, in že

prehaja na specializirani način industrijske proizvodnje. Zaradi potreb velikih potrošnih centrov se bodo posestva preusmerila na proizvodnjo mleka. Predvideva se, da bodo krili Kmetijsko gospodarstvo Barje, Agrokombinat in Kmetijsko gospodarstvo Grosuplje 58% letnih potreb po mleku v Ljubljani. Proizvodnja mleka na družbenih posestvih se bo lahko še povečala, kolikor bo možen nakup dobrih krav mlekaric, sicer pa bodo posestva povečala stalez iz lastne vzreje in z odbiro kvalitetnega materiala iz pitališč. Posamezna posestva bodo v novih hlevih začasno pitala mlado živino.

Za povečanje krmske baze in s tem proizvodnje mleka in mesa na Barju se bo nadaljevalo z melioracijami Ljubljanskega barja. Tudi okrajni ljudski odbor je že v letošnjem letu razpravljaj o melioracijah in gospodarski ureditvi Barja ter je zato že podana osnova, da se pristopi k reševanju konkretnih nalog.

Tako naj Zavod za gospodarsko ureditev Ljubljanskega barja izdela idejni oziroma osnovni načrt za celotno področje Barja ter prouči vse možnosti za izvedbo organizirane proizvodnje, posebno še na področju lščice in Cornovea. Prouči naj tudi možnosti za zajemanje vseh odpadkov, ki se lahko koristno uporabijo za kompostiranje.

Na podlagi zakona o izkoriščanju kmetijskega zemljišča naj ljudski odbori vodijo tako kmetijsko politiko, ki bo zagotovila s pomočjo organizirane proizvodnje in moderne agrotehnike najvišjo proizvodnjo, ne glede na sektor lastništva.

S tem v zvezi naj ljudski odbori s posebnim odlokom prepovejo rezanje šote, ker se s tem zmanjšuje količina humusa v tleh.

Potrebno je obnoviti postopek glede zemljiškega maksimuma, ker obstajajo primeri, da imajo nekateri zasebniki nad 10 ha zemlje in jo vrh tega še slabo obdelujejo.

Glede na bližino in potrebo tržišča naj Kmetijsko posestvo Barje organizira vrtnarjo na površini 100 ha, izvede arondacijo zemljišč, si poveča gospodarske kapacitete in nabavi ustrezne kmetijske stroje.

Zavod za gospodarsko ureditev Ljubljanskega barja naj pomaga pri najemanju zemlje v dolgoletni za-

kup in pri izvedbi organizirane proizvodnje.

Porast celotne kmetijske proizvodnje na družbenih posestvih je zagotovljen tudi s povečanjem zemljiškega fonda. Ta se bo povečal za 4980 ha, in sicer z dodatno priključitvijo cca 2970 ha zemljišč SLP, z najetjem 1210 ha in z nakupom 800 ha zemljišč zasebnikov. Navedena zemljišča bo možno racionalno izkoriščati le, če bodo arondirana. Predvideva se, da bodo kmetijske organizacije na podlagi Zakona o izkoriščanju kmetijskih zemljišč začele arondacijski postopek na preko 2000 ha zemljišč. V zvezi s tem bodo kmetijske organizacije skupaj z občinskimi, ljudskimi odbori pripravile predloge za arondacijo kompleksov. Zaradi lažjega in hitrejšega obravnavanja predlogov bodo ustanovljene arondacijske komisije za posamezne predele.

V letu 1960 se predvideva izvedba hidro in agromelioracij na cca 700 ha, kar bo znatno vplivalo na povečanje in izboljšanje krme.

Z opisanimi ukrepi, smotno organizacijo dela in povečano mehanizacijo je podana osnova za predvideni porast in pocenitev kmetijske proizvodnje.

3. Predvideni porast poljedelske proizvodnje temelji predvsem na povečanem obsegu organizirane proizvodnje.

Pogodbena proizvodnja, s katero smo že lansko leto dosegli znatno višje hektarske pridelke kot v neorganizirani proizvodnji, posebno še pri proizvodnji krmnih rastlin in sena, se mora povečati in izpopolnjevati z bolj razvitimi oblikami proizvodnega sodelovanja. Ker je pogodbena proizvodnja postala že aktiven nosilec nadaljnjega razvoja, bodo morale zadrage odigrati še važnejšo vlogo. Voditi morajo tako kmetijsko politiko na vasi, kot jo predvideva družbeni razvoj, ter aktivneje obravnavati kmetijsko problematiko.

Pogodbena proizvodnja bo v letu 1960 že pomemben činitelj, saj je predvideno, da bo zajeto v pogodbeno proizvodnjo 19.060 ha zemljišč odnosno 17,6% vseh obdelovalnih površin.

V organizirani proizvodnji se za posamezne najpomembnejše poljske računa z naslednjimi hektarskimi pridelki:

	Družbena posestva		Kooperacija		Od skupne posej. površ. % v organiz. proizvodnji
	ha	pridelek t/ha	ha	pridelek t/ha	
Pšenica	157	44,3	2035	37,7	22,8
Ječmen	96	32,8	323	30,0	9,2
Oves	188	27,3	700	25,0	28,5
Krompir	100	300,0	2700	250,0	25,8
Detelja in lucerna	378	85,0	3000	78,0	35,9
Krmne okopavine (pesa)	82	450,0	600	450,0	30,0
Travniki	5407	78,7	9500	60,0	29,1

Da se zagotovi predvidena proizvodnja, je potrebno odpraviti dosedanje pomanjkljivosti glede nedosledne uporabe predpisane agrotehnike. Kmetijske zadrage se morajo vključiti v organizirano proizvodnjo od priprave zemlje za setev, obdelave in zaščite do pospravljanja pridelkov. Vsa strojna dela naj izvajajo kmetijske zadrage povsod, kjer dovoljujejo to terenske razmere. Poslovne zveze in kmetijske zadrage morajo s svojo strokovno službo pomagati pri odpravi dosedanjih pomanjkljivosti ter poskrbeti za moderno agrotehniko. Pri kooperacijski proizvodnji se priporoča kmetijskim zadrugam, da pri odkupu pridelkov in plačevanju uslug, opravljenih pri zasebnih

kmetovalcih, upoštevajo krajevne razmere in izberejo najbolj primerne oblike poslovanja. Pri tem naj kmetijske zadrage zasledujejo ekonomske koristi proizvajalca in zadrage.

Posevke pšenice v pogodbeni proizvodnji je treba dognojati in oskrbovati po navodilih strokovne službe. Da si zagotovimo zadostne količine dobrega in zdravega semena visokorodnih pšenice za bodočo setev, je potrebno pravilno oskrbovati semenske posevke, posebno uvožene sorte Zerkorn.

Pridelovanje hibridne koruze za zrno je v okraju omejeno zaradi klimatskih pogojev. Na podlagi rezultatov v letu 1959 se bo organizirana proizvodnja hibridne koruze v

letu 1960 zmanjšala od 600 na 200 ha. V tej površini je obsežna hibridna koroza tudi za silažo.

Pridelovanje krompirja v kooperacijski proizvodnji bo na površini 2700 ha, kar je za 1469 ha ali 119% več kot v letu 1959. Potrebno bi bilo še letos zamenjati seme na površini 750 ha, za kar je potrebno 165 vagonov semenskega krompirja, na razpolago pa je le 74 vagonov priznanega semena. Primanjkljaj bo treba kriti z neprizanim semenom. Zaradi tega naj kmetijske zadrage organizirajo zamenjavo semena iz višjih, bolj zdravih področij.

Za večje potrebe kooperacijske proizvodnje v letu 1961 naj se organizira pridelovanje krompirja za seme na najmanj 200 ha, kar predstavlja 76% več kot v letu 1959. V ta namen je treba zajeti in organizirati proizvodnjo ustreznih sort v večjih, strnjanih pridelovalnih okoliših (Bloke, Dolenjska), ki so po rajonizaciji določeni za proizvodnjo semenskega krompirja.

Ker je v teku zadnjih let krompirjeva plesen povzročila znatno škodo na krompiriških, naj kmetijske zadrage bolje organizirajo akcijo škropljenja proti plesni, kolodarskemu hrošču in drugim boleznim ter škodljivcem.

Pridelovanje krmnih rastlin in sena na travnikih v pogodbeni proizvodnji se bo v letu 1960 povečalo od 2913 ha na 13.200 ha ali za 353%. K predvidenemu povečanju pridelovanja krmnih rastlin in sena na travnikih sili tudi sedanji stalež goveje živine, ki se je po zadnjih podatkih povečal nad pričakovanjem. Poleg tega predvideva plan za leto 1960 porast števila govedi za 6%. Zaradi tega je potrebno zagotoviti osnovno krmno za živino, kar je možno uspešno doseči le v pogodbeni proizvodnji. Kmetijske zadrage naj povečajo plan pogodbene proizvodnje pri krmnih rastlinah, če niso izpolnile plana jesenske setve.

Za celotno proizvodnjo je predvideno 36.000 ton gnojil. Ta količina bo zadostovala, če se bodo gnojila strokovno uporabljala ter bo plan v rastlinski proizvodnji lahko v celoti dosežen. V organizirani proizvodnji je predvidena poraba gnojil okoli 1000 kg na hektar obdelovalnih površin.

Da se zagotovi zadostna količina zelenjave za večje potrošne centre po primernih cenah, bosta Kmetijsko posestvo Barje in Kmetijska zadruga Dobrunje organizirala dva večja vrtnarska obrata v skupni površini 200 ha.

4. V sadjarstvu se pričakuje v letu 1960 razmeroma dobra letina. Računa se, da bo proizvodnja sadja znašala preko 27.000 ton.

Perspektiva sadjarske proizvodnje je v intenzivnih nasadih, za katere se bodo vlagala družbena sredstva. Večje intenzivne nasade naj

kmetijske zadrage organizirajo na področjih, ki so po svoji legi, strukturi zemljišč in klimatskih razmerah primerne za te vrste nasadov. Predvideva se zasaditev 150 ha novih nasadov v sadjarskih skupnostih ali pa bodo kmetijske zadrage ustanovile samostojne sadjarske obrate. V ta namen naj kmetijske zadrage pripravijo zemljišča SLP ali pa vzamejo v več kot desetletni najem zemljišča privatnikov. Zasaditev omenjenih površin bodo organizirale in opravile v glavnem sledeče organizacije: Poslovna zveza Litija in Kamnik ter Kmetijske zadrage Besnica, Sentvid pri Stični, Polica, Dolsko itd. Zaradi ekonomičnosti se bo obnova izvršila na večjih kompleksih, in sicer pri jagodičevju na najmanj 10 ha, pri drugem sadnem drevju pa na najmanj 20 ha.

Pri že obnovljenih nasadih je treba izboljšati in izvajati vse agrotehnične ukrepe, ki so predvideni v investicijskih programih. Za polintenzivne nasade (Račna in Polica) je treba izdelati načrte za rekonstrukcijo ter se že letos lotiti realizacije.

V skladu z zakonitimi predpisi je treba pri starih nasadih izvajati asanacijo, ki naj poteka v okviru kmetijske zadrage.

Za obnovo je potrebno ca. 60.000 sadik sadnega drevja. Drevesnice na področju našega okraja bodo krile skoraj polovico potreb po sadilnem materialu, primanjkljaj pa bo treba nabaviti od drugod.

V letu 1960 je treba po Pravidniku o ureditvi in poslovanju sadnih drevesnic ukiniti vse privatne in manjše nerentabilne drevesnice na družbenih posestvih. Večje drevesnice socialističnega sektorja, kot so Kamnik, Cerknica in Bokalce, pa naj povečajo površine, da bodo lahko krile vse potrebe po sadikah. V družbenih drevesnicah je treba uvesti strožji režim pri vzgoji sadik, sadnega izbora in strokovnosti.

Davčnih olajšav pri obnovi sadovnjakov naj bodo deležni le proizvajalci, ki se bodo vključili v sadjarsko skupnost ter bodo obnovili nasade po odobrenem načrtu.

5. Plan poljedelske proizvodnje predvideva dovolj osnovne krme za povečani stalež živine. Za planirano proizvodnjo mleka in mesa pa bo pri sedanjem staležu živine primanjkovalo okrog 25% močnih krmil. Ta primanjkljaj bo treba nadomestiti s silažo, ki jo bo treba obogatiti z beljakovinskimi krmili (z metuljnicami), kar velja še posebno za družbena posestva.

Na račun žita bodo morali tudi zasebni proizvajalci povečati proizvodnjo krmnih rastlin, da bo zagotovljena prehrana povečanemu staležu živine.

Računa se, da bo možno doseči naslednji obseg organizirane rejne goveje živine in prašičev:

	Kmetijska posestva		Kooperacija	
	glav	ton	glav	ton
Govedo				
mlado pitano govedo	5.900	2.360	4.000	1.600
pitano govedo 2-3 let	—	—	2.000	1.100
drugo pitano govedo	—	—	3.600	360
plemensko govedo	—	—	3.300	—
Prašiči				
mesnati prašiči	2.800	702	32.000	3.840
mastni prašiči	—	—	4.000	600
plemnski prašiči	6.000	300	500	30
Perutnina				
piščanci za cvrtje	1.000.000	1.000	—	—
race pečenice	70.000	140	—	—

Da bo dosežen planirani obseg prometnih storitev, bo obnovljen prevozni park z nabavo 74 novih vozil in prikolic ter izločitvijo 43 dotrajanih. S tem se bodo povečale do konca leta 1960 kapacitete tovornih vozil za 6 %, avtobusov medkrajevnega prometa za 15 %, avtobusov mestnega prometa za 13 %, avtotaksijev pa za 8 %. Za potrebe mestnega prometa bo podjetje Ljubljana-transport nabavilo tudi 5 avtobusnih prikolic, ki se bodo uporabljale zlasti ob konicah.

Prevozne kapacitete se bodo v večji meri izkoristile z boljšo organizacijo poslovanja, predvsem pa s tesnejšim sodelovanjem prevoznih podjetij. Tudi neprometne gospodarske organizacije naj se bolj poslužujejo uslug podjetij javnega cestnega prometa, lastna vozila pa naj nabavljajo le pri polni izkoriščenosti prevoznih kapacitet.

Za potrebe naraščajočega prometa zlasti v turistični sezoni bodo uvedene nove avtobusne proge Ljubljana-Ankaran, Ljubljana-Rovinj, Trbovlje-Bohinj, podaljšane bodo proge Ljubljana-Novi do Senja, Ljubljana-Umag do Novega grada, Ljubljana-Ajdovščina do Nove Gorice. Poleg tega se bo povečalo število voženj na že obstoječih progah od Ljubljane do Zagreba, Maribora, Pirana, Tržiča, Bleda in Bohinja.

Porast prometa zahteva tudi izboljšanje cestnega omrežja predvsem s stališča potreb povečane proizvodnje in turizma. V tem letu se bodo predvidoma rekonstruirali in asfaltirali nekateri odseki cest: Zasuvska cesta, Zagorje-Podkum, Kocanje-Livold, Celovška cesta, na glavnih vpadnicah v Ljubljano pa odsek ob Tržaški cesti (pri Dolgem mostu) in Karlovska cesta. Nadaljevala se bodo dela na cesti Drija-Kandriše in na cesti skozi Hrašnik. Dalje ceste, ki vežejo Ljubljano z izletišči: Iški Vintgar, Polhov Gradec, Smarna gora, kopalnice ob Sotri itd. Nadaljevala se bodo pripravljala dela za ureditev ljubljanskega vozlišča.

Naraščanje števila vozil javnega in režijskega cestnega prometa kakor tudi porast števila domačih osebnih in motornih vozil inozemskih gostov zahteva povečanje števila servisnih delavnic predvsem na dohodnih cestah v Ljubljano, ki naj bi jih organizirali ObLO v sodelovanju s pristojnimi strokovnimi združenji oziroma zbornicami. Delavnice naj bodo primerno opremljene, pomanjkanje avtomatikov pa naj se reši z njihovo racionalno

razmestitvijo ter pravilno stimulacijo. Zagotoviti bi se morala zadostna količina kvalitetnih nadomestnih delov.

Pomanjkanje garažnih prostorov bo delno rešeno z dograditvijo javnih garaž ob Šmartinski cesti, ki jo opravlja poslovno združenje »Javne garaže«. V I. etapi bodo v letošnjem letu dograjeni prostori za 60 tovornih avtomobilov, v naslednji pa za 248 osebnih avtomobilov.

V letu 1960 bo predvidoma dovršena nova, večja avtobusna postaja v Ljubljani.

Za boljšo kvaliteto uslug bodo prometno turistična podjetja izboljšala organizacijo prometa, informativno službo ter predprodajo vozovnic zlasti v času sezone. Razširila bodo tudi mrežo svojih poslovalnic (Ankaran, Makarska, Dubrovnik).

Podjetje za poštni, telegrafski in telefonski promet predvideva na območju ljubljanskega okraja 1250 novih telefonskih števil, od teh 1000 v Ljubljani, ostale pa na Vrhniki, Trbovljah in Medvodah. Predvidevajo se tudi novi avtomatski priključki ter avtomatski centrali na Vrhniki in Medvodah.

Zelezniško transportno podjetje bo na teritoriju okraja zagotovilo vzdrževanje zastarelih prog, objektov in prevoznega parka. Obnovilo bo 37 km gornjega ter 49 km spodnjega ustroja proge. Končana bo elektrifikacija proge od Rakeka do Borovnice, dela na elektrifikaciji preko Ljubljane do Jesenic pa se bodo nadaljevala. Podjetje bo vložilo svoja investicijska sredstva za obnovo postajnega poslopja v Grosupljah, za gradnjo bivalnice železniškega osebja na postaji v Ljubljani, centralne pralnice ter centralno-varnostnih naprav v Zalogu ter za druge manjše investicije.

Nadaljevala se bo gradnja tovarnega kolodvora, da se čimprej sprosti prostor v centru mesta.

XI. poglavje TRGOVINA

Osnovne naloge in smernice v razvoju trgovine v letu 1960 temeljijo na doseženih rezultatih v preteklem letu in so vsklajene z nalogami, ki jih predvideva okrajni perspektivni plan za razvoj trgovine v razdobju 1957 do 1961.

Obseg blagovnega prometa bo v letu 1960 na območju okraja znašal predvidoma 247,5 milijarde din in se bo v celoti povečal za 19,5 milijarde din ali za 8,5 %.

Po posameznih vrstah trgovine se bo blagovni promet v primerjavi z letom 1959 povečal takole:

	1959	1960	Indeks v milijon din
v trgovini na drobno	48.671	54.025	111
v trgovini na debelo	120.805	129.000	107
v zunanji trgovini	58.500	64.434	110
Skupaj	227.976	247.459	108,5

da se doseže tudi v trgovini na drobno nivo prometa, ki je predviden v perspektivnem planu za 1961.

Da bo trgovina dosegla planirani promet in da bodo doseženi cilji, ki so postavljeni v perspektivnem planu, bo na področju trgovine v I. 1960 treba izpolniti predvsem naslednje naloge:

1. Težišče razvoja trgovine mora biti na pospeševanju trgovine na drobno. Zato je treba povečati njene kapacitete v mestih in industrijskih centrih, upoštevaje predvsem področja z novimi stanovanjskimi naselji in z veliko koncentracijo potrošnikov.

Za izboljšanje preskrbe z blagom dnevne potrošnje je v mestu in in-

dustrijskih centrih treba nadaljevati z gradnjo preskrbovalnih centrov in z uvajanjem popolne ali delne samopostrežbe.

Na osnovi bilance sredstev in če bodo občinski ljudski odbori upoštevali smernice perspektivnega plana o razvoju trgovine, je v letošnjem letu možno nadaljevati in dograditi 4 preskrbovalne centre in pričeti z gradnjo 6 novih centrov, za katere so investicijski programi že izdelani in delno že potrjeni. Pred pričetkom gradnje novih preskrbovalnih centrov naj investitorji in pristojne komisije za potrjevanje investicijskih programov in projektov temeljito proučijo načrte predvsem s stališča pravilne rešitve funkcionalnih problemov, moderne prodajne tehnike in obsega sortimenta blaga.

Nadaljevati je treba z deli za izgradnjo novih veleblagovnic v Centru. Predvidena je izgradnja nove samopostrežne trgovine med Miklošičevo in Cigaletovo ulico, preureditev skladišča podjetja »Veletekstil« za prodajo metrskega blaga, pripravljala dela za razširitev veleblagovnice »Nama« in nove veleblagovnice za prodajo elektrotehničnega blaga.

Uvajati je treba moderne trgovinsko tehnične postopke z združitvijo manjših sosednih lokalov in s preureditvijo po načelu sodobne tehnike povečati zmogljivost obstoječih prodajnih prostorov.

Uvesti je treba prodajo predpakiranega blaga v vseh živilskih trgovinah.

V mestih je treba širiti mrežo prodajalnih specializiranih strok in s prodajalnimi, ki jih naj za prodajo lastnih proizvodov odpirajo proizvajalne organizacije. Občinski ljudski odbori naj prevzamejo akcijo za organizacijo take mreže in zagotovijo vso pomoč proizvajalnim organizacijam, ki so pripravljene odpreti prodajalne za prodajo lastnih proizvodov.

Organizirati je treba močna specializirana trgovska podjetja z razpredenim omrežjem prodajal, ne oziraje se na mejo politično teritorialnih enot.

Občinski ljudski odbori zlasti v mestih in večjih potrošnih centrih, naj se lotijo izdelave regionalnega plana o razvoju trgovske mreže. Trgovska podjetja morajo skrbeti, da bodo imele njihove prodajalne na zalogi čim popolnejši sortiment blaga in da se bodo pravočasno prilagajale spremembam v strukturi potrošnje, ki odseva v povečanem povpraševanju po trajnih potrošnih dobrinah.

2. Ljudski odbori in njihovi organi morajo tudi v tem letu posebno skrb posvetiti izboljšanju tržišča s kmetijskimi pridelki. V zvezi s tem je treba nadaljevati z izgradnjo trga na debelo v Ljubljani in na ta način omogočiti neposreden stik proizvajalcev s trgovino na drobno in velikimi potrošniki. Vsa dela pri adaptaciji obstoječih in izgradnji novih objektov je treba pospešiti tako, da bo trg na debelo že v jeseni služil svojemu namenu.

Podjetjem, ki opravljajo promet s kmetijskimi pridelki, je treba zagotoviti potrebna skladišča, hladilne prostore in tehnično opremo.

Da se zagotove zadostne količine osnovnih kmetijskih pridelkov, predvsem za potrošna središča, naj pristojni občinski ljudski odbori določijo za svoje območje preskrbovalno podjetje.

Širiti je treba mrežo in modernizirati obstoječe obrate za prodajo sadja in zelenjave. V ta namen bo v letošnjem letu dograjena nova tržnica pod semeniščem, kjer bo po-

leg prodaje sadja in zelenjave, mlečnih proizvodov itd. urejen še poseben moderen obrat, v katerem bo potrošnik lahko nabavil poleg sveže tudi že pečeno perutnino in svežo divjačino.

Z reorganizacijo mesarskih podjetij, s pričetkom obratovanja nove Mesne industrije »Emona« v Zalogu, ki ji je treba zagotoviti primerno število prodajal, s postopno ukinitvijo manjših klavnic v okolici mesta, z modernizacijo in sodobno opremo prodajal mesa, s preureditvijo obstoječih lokalov in z uvedbo prodaje predpakiranega mesa je treba zagotoviti rednejšo preskrbo z mesom skozi vse leto. Za preskrbo potrošnikov v deficitarnih mesecih je treba pravočasno pripraviti zadostne zaloge mesa in živine pri podjetjih, ki oskrbujejo mesto in važna industrijska potrošna središča z mesom. Redno preskrbo z mesom je treba dopolniti tudi s povečano prodajo svežih rib, perutnine in divjačine.

Tako intervencijo je treba zagotoviti tudi za druge potrošne artikle, za katere se v določenih obdobjih pojavlja večje pomanjkanje (jajca i. p.). Potrebne količine mleka je treba zagotoviti s pogodbenimi odnosi s proizvajalnimi organizacijami — kmetijskimi posestvi in kmetijskimi zadrugami.

3. Nuditi je treba pomoč kmetijskim zadrugam, da bodo lahko odkupile vse tržne viške iz svojega območja ter jih po najkrajši poti brez posrednikov nudile potrošnim središčem. Kmetijske zadruge naj povsod, kjer je možno, preidejo v celoti na odkup po kvaliteti in sortah.

Kmetijska posestva in kmetijske zadruge naj organizirajo neposredno prodajo svojih pridelkov na trgih na drobno in v lastnih prodajalnih v mestih in industrijskih središčih.

4. Da bi se izločili v čimvečji meri nepotrebni posredniki med proizvodnjo in potrošnjo, je treba predvsem krepiti trgovska podjetja na drobno, organizacijo trgovine na debelo pa prilagoditi dejanskim potrebam trgovine na drobno in velikih potrošnikov. V skladu s tezami o organizaciji blagovnega prometa, ki jih je pripravila Trgovska zbornica za LRS, je nadaljevati z reorganizacijo trgovine.

Proizvajalne organizacije morajo trgovini na drobno pri prodaji enakih količin blaga nuditi iste pogoje, kakor jih ima trgovina na debelo, da se tako omogoči trgovini na drobno neposredna nabava blaga.

5. Zunanje trgovinske organizacije naj si zagotovijo kvalitetnejše kadre ter z boljšo organizacijo svoje službe in boljšim poznavanjem tujih in domačih tržišč zagotovijo, da bo izvoz dosegel planirani promet. Uvoz blaga za široko potrošnjo mora dopolniti izbiro blaga domače proizvodnje, ne sme pa negativno vplivati na poslovanje domačih proizvodnih podjetij.

Zlasti je potrebno koordinirati in zagotoviti enoten nastop na inozemskih tržiščih, zaradi česar je treba skrbeti za čimboljšo komercialno službo in strokovno vzgojo uslužbenecv.

6. Pristojni ljudski odbori morajo nadaljevati z evidenco in kontrolo cen zlasti pri osnovnih živilskih in kmetijskih proizvodih, zasledovati gibanje teh cen ter zagotoviti ekonomsko upravičen nivo maloprodajnih cen za potrošnika in prodajnih cen proizvajalcev. S pravilno politiko cen bodo lahko prispevali k nadaljnji stabilizaciji tržišča.

7. Za izpolnitev predvidenih nalog, ki zagotavljajo izboljšanje pre-

skrbe prebivalstva mest in industrijskih središč, je treba pretežni del sredstev investicijskih skladov ljudskih odborov tudi v letošnjem letu zagotoviti za potrebe trgovine. Ker ekonomski pogoji v trgovini na drobno, predvsem v živilskih strokah, ne zagotavljajo potrebnih sredstev, morajo za izvedbo večjih investicij, namenjenih tej trgovini, prevzeti vlogo investitorja ljudski odbori. Realizacija investicij v trgovini se mora odvijati po smernicah okrajnega perspektivnega plana, za kar so predvsem odgovorni ljudski odbori in trgovinska zbornica. Trgovinska zbornica naj nudi investitorjem vso pomoč, zlasti pri izdelavi investicijskih programov za trgovske objekte.

8. Sporedno z večanjem kapacitet trgovine na drobno je treba zagotoviti tudi potrebno število kvalificiranih delavcev, katere bo trgovina dobila iz obstoječega vajenskega kadra, delno pa iz polkvalificiranih delavcev, ki si bodo v teku leta pridobili potrebne kvalifikacije. Trgovinska zbornica bo v ta namen ustanovila poslovodsko šolo, šolo za kvalificirane in polkvalificirane delavce ter organizirala tečaje in seminarje za izobraževanje vodilnega kadra. Za strokovno izpopolnjevanje svojih kadrov pa morajo skrbeti tudi same gospodarske organizacije.

9. Trgovinske gospodarske organizacije morajo v letu 1960 dvigniti produktivnost dela z načrtnim izpopolnjevanjem sistema nagrajevanja po učinku, z izboljšanjem organizacije dela, življenjskih in delovnih razmer in z večjo delovno disciplino. Z nadaljnjim izpopolnjevanjem sistema nagrajevanja po učinku je treba doseči, da bodo zaslužki vsakega poedinca neposredno odvisni od ekonomskih principov poslovanja, to je pa v trgovini tudi kvaliteta uslug. Tako nagrajevanje omogoča tudi sprememba instrumentov.

10. Se nadalje je treba utrjevati potrošniške svete, ki naj pomagajo organom delavskega samoupravljanja v trgovskih gospodarskih organizacijah k hitrejšemu napredku in izboljšanju poslovanja trgovine. Za izboljšanje dela potrošniških svetov naj skrbijo predvsem stanovanjske skupnosti. Občinski ljudski odbori naj stanovanjske skupnosti pooblastijo, da bodo neposredno ali po svojih svetih opravljale funkcije svetov potrošnikov pri tistih trgovskih podjetjih in trgovinah, ki oskrbujejo prebivalstvo predvsem z živili.

XII. poglavje

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Gostinski promet bo v letu 1960 porastel za 7%. Pri hrani in nočitvah se predvideva porast za 10%, pri alkoholnih pijačah pa za okoli 5%. S tem porastom bo perspektivni plan gostinskega prometa, predviden za leto 1961, izpolnjen s 94%.

Na porast gostinskega prometa bo vplivalo povečanje osebnih dohodkov in povečanje turističnega prometa. V smislu nalog perspektivnega plana bo povečanje prenočnih in gostinskih kapacitet osnovna naloga v letu 1960. Do konca aprila letošnjega leta bo dokončana rekonstrukcija hotela »Turist« s 57 novimi ležišči, nadaljevala pa se bo gradnja novega trakta hotela »Slon«. V letošnjem letu se predvideva na območju mesta gradnja dveh novih hotelov. Prvi hotel z lokacijo ob Gosposvetski cesti, bo razpolagal s 400 ležišči in bo služil predvsem inozemskemu turističnemu prometu, drugi, ob ulici Moše Pijada, pa bo imel 414 ležišč. Slednji bo zaradi neposredne bližine

kolodvora in glavne avtobusne postaje služil predvsem prehodnim, poslovnim turistom. V kletnih prostorih bo imel na razpolago servise, in sicer pralnico, likalnico, garderobo, brivnico in česalnico. Trgovski lokali v hotelu bodo služili potrebam gostov. Oba hotela bosta imela tudi restavracijske in druge prostore ter prostore za parkiranje avtomobilov.

Za potrebe naraščajočega motorizma bo do 1. avgusta letošnjega leta dograjen motel v Mednem s 75 ležišči, restavracijo in prostori za parkiranje.

Z novimi prenočnimi kapacitetami v tem letu se bo število ležišč v hotelih in prenočiščih predvidoma povečalo za 14%, tako da se bo lahko število nočitev, upošteva tudi ležišča pri zasebnikih in študentskih domovih, povečalo za okoli 10%.

Povečanje prenočitvenih kapacitet se predvideva tudi v Kamniku, Trbovljah, Ribnici, Logatcu in na Vrhniki. Prenočinske kapacitete naj bi se v krajih, kjer so izrazite izletniške postojanke, kot n. pr. Taborska jama, Rakova dolina, Domžalski turistični bazen itd., zagotovile z organizacijo privatnih ležišč oziroma sob.

Občinski ljudski odbori naj bi pripravili plan mreže in program za ureditev gostinskih obratov. Pri organizaciji mreže gostinskih obratov naj se občinski ljudski odbori ne poslužujejo obliki, ki odpravljajo potrebno konkurenco in s tem negativno vplivajo na kvaliteto gostinskih storitev.

Za povečanje kapacitet gostinskih obratov za potrebe prehodnih turistov se predvideva preureditev kolodvorskih restavracij v Ljubljani in Zidanem mostu.

Med osnovne naloge v letošnjem letu spada tudi skrb za povečanje kapacitet v obratih družbene prehrane, predvsem v mestih in industrijskih središčih. V ta namen naj se v obstoječih obratih nadaljujejo potrebne konstrukcije, mehanizacija kuhinj ter uvajanje sistema samopostrežbe. Prav tako naj občinski ljudski odbori in gospodarske organizacije skrbijo za nove kapacitete, kjer so obstoječe že polno izkoriščene. V ta namen morajo občinski ljudski odbori zagotoviti tudi potrebna investicijska sredstva.

V letu 1960 bo občinski ljudski odbor Šiška pričel z gradnjo novega obrata družbene prehrane s kapaciteto 1000 obrokov, podjetje Litostroj pa z gradnjo delavsko-uslužbenske restavracije s kapaciteto 1410 obrokov ter 420 sedeži. V središču Ljubljane pa se bodo morali izgotoviti načrti za novo samopostrežno restavracijo.

Za ureditev družbene prehrane so dolžne skrbeti tudi stanovanjske skupnosti. Zato je naloga občinskih ljudskih odborov, da v sodelovanju s stanovanjskimi skupnostmi in prizadetimi kolektivi izdelajo skupne programe za ureditev in organizacijo takih obratov.

Med osnovne naloge v letošnjem letu spada tudi skrb za odmor in razvedrilo delovnega človeka. V okviru občinskih počitniških skupnosti je dana možnost za širšo in kvalitetnejšo organizacijo letnega oddiha. Pri izvedbi te naloge naj sodelujejo podjetja, ustanove, sindikalne organizacije, turistična in planinska društva itd. Pričela naj bi se akcija za štednjo sredstev med delavci in uslužbenci za povečanje števila koristnikov letnega oddiha.

Da bi se smotrneje izkoristile obstoječe kapacitete in rešil problem enakomernejšega izpada delavcev in

uslužbencev v času letnih dopustov, bi bilo treba v letu 1960 podvzeti primerne ukrepe za podaljšanje letne sezone.

Za povečanje izletniškega turizma kot ene izmed oblik oddiha delovnega človeka bo treba v letošnjem letu zagotoviti boljše povezavo izhodiščnih točk z izletišči, kar velja predvsem za Ljubljano in nje-no širšo okolico. Tako se bodo n. pr. v tem letu izboljšale cestne zveze do Iškega Vintgarja, Polhovega Gradca, Smarne gore, kopališča ob Sori in še nekatere druge.

Vsa izletišča v širšem mestnem območju bi morala biti povezana z avtobusnimi programi, tako v zimski sezoni (kraji, primerni za zimski šport), v letni sezoni pa že od aprila do konca oktobra. V ta namen bodo morala prometna podjetja uvesti nove avtobusne proge, ki naj bi obratovale tudi med tednom. Z organiziranjem poldnevniških izletov med tednom bi se razširilo izletništvo zlasti za tiste, ki so med tednom zaposleni. S tem bi pripomogli k boljši izkoriščenosti gostinskih kapacitet v dneh, ko običajno niso tako obremenjene.

Gostišča ob izletniških točkah bodo morala urediti svoje poslovanje skladno s potrebami sodobnega turizma.

Izletniški turizem zahteva izgradnjo novih objektov. V tem letu se bo pričela gradnja žičnice na Veliko planino, ki bo za turizem Ljubljane izredno važnega pomena. Predvidoma bo dograjena sredi leta 1961 in bo imela kapaciteto za 70 oseb pri enkratni vožnji.

Istočasno z gradnjo žičnice je pripraviti tudi ustrezne programe za ureditev gostinskih in turističnih objektov, ki jih je za uspešen razvoj turizma locirati ob vznožju in na cilju žičnice.

Na kopališču ob Sori bodo v letošnjem letu do letne sezone končana investicijska dela.

Naloga občinskih ljudskih odborov je, da v krajih, kjer se razvija izletniški turizem, zagotovijo izdelavo urbanističnih načrtov, investicijskih programov in nadaljujejo s pričetimi deli, ki zagotavljajo izvajanje predvidevanj po perspektivnem planu na področju turizma (povečanje kapacitet in ureditev kopališča v Iškem Vintgarju, gostišče pri Taborski jami, Rakovi dolini, na Krimu, dom na Kureščku, ureditev Višnje gore, ureditev gostišča Sumberg pri Domžalah, ureditev čolnarne in pristanišča ob Ljubljani, ureditev gostišč in poti pod Rožnikom in na Rožniku, ureditev Izlak pri Zagorju itd.).

Občinski ljudski odbori morajo skrbeti tudi za pravičen obratovalni čas v vseh poslovalnicah, ki imajo kakršnokoli zvezo s turizmom.

Turistične družbene organizacije pa nekaj koordinirajo svoje delo s pristojnimi občinskimi ljudskimi odbori in jim naj nudijo čim več podpore s pravočasnim propagandnim in informacijskim materialom ter pospešujejo turistični razvoj s tesnejšim medsebojnim sodelovanjem.

Tudi potovalne agencije naj prispevajo k nadaljnjemu razvoju turizma, skrbijo naj predvsem za pravično informativno službo, za podaljšanje letne sezone v sodelovanju z gostinskimi in prometnimi organizacijami za pravočasno sklepanje pogodb z inozemstvom ter za poživitev izletniškega turizma.

V letošnjem letu se bo za nadaljnji razvoj gostinstva in turizma vlagalo znatno več sredstev iz investicijskih skladov zveze, republike in okraja, kakor tudi iz sredstev ob-

čin, gospodarskih organizacij ter stanovanjskih skupnosti.

Občinski ljudski odbori morajo zagotoviti predvsem sredstva za razvoj izletništva v turističnih krajih, za kar naj uporabijo tudi celotna sredstva turistične takse in sredstva, ki se formirajo iz premije za razliko obračunskega dolarja za nočnine, ter za modernizacijo obstoječih obratov.

Pri določanju pavšalnih obveznosti za ugotovitev prometnega davka morajo občinski ljudski odbori upoštevati nižjo stopnjo občinskega prometnega davka na alkoholne pijače, ki bo vplivala na cene vina in s tem na količinski promet alkoholnih pijač. Da se zagotovi stabilnost cen, naj se obveznosti prispevka iz dohodka v pavšalnem znesku ne povišujejo v večjem razmerju, kot bo porastel celoten dohodek.

Ker kakovost gostinskih uslug v splošnem gostinstvu v preteklem letu ni rasla vzporedno s količinskim večanjem prometa in je nasproti spremenjeni strukturi, pogojem in zahtevam turizma celo nazadovala, naj občinski ljudski odbori posvetijo posebno skrb zvišanju splošne ravni gostinskih storitev. Poleg splošnih zahtev kulturnega poslovanja je treba skrbeti tudi za izboljšanje in dopolnitev pogojev za razvedrilo gostov. Temu naj se podredi politika ljudskih odborov pri določanju obveznosti gospodarskim organizacijam in politika cen na tem področju.

Zaradi posebnega položaja in vloge družbene prehrane ostajajo cene za storitve teh obratov tudi v letu 1960 pod neposredno pristojnostjo zadevnih okrajnih oziroma občinskih svetov, vendar je potrebno na tem področju v večji meri vključiti tudi organe upravljanja ustanoviteljev obratov družbene prehrane, kar bo v pogledu gospodarjenja v teh obratih dalo boljše rezultate kot izključni administrativni posegi.

Nadaljnje izpopolnjevanje sistema nagrajevanja po učinku bo v letu 1960 zagotovilo večjo produktivnost in večjo kvaliteto gostinskih uslug.

Gostinska zbornica bo letos organizirala 20 tečajev za strokovno izobraževanje gostinskih delavcev. V teh tečajih se bo predvidoma šolalo 250 delavcev. Za organiziranje tečajev je Gostinska zbornica že ustanovila Center za strokovno izobraževanje gostinskih delavcev.

V bodoče naj bi se v gostinstvo vključevalo tudi večje število absolutno srednjih ekonomskih šol. Prav tako bo potrebno poskrbeti tudi za vključitev novih vajencev, da se zagotovi potrebna kvalificirana delovna sila, ki jo zahteva nadaljnji razvoj gostinskega in turističnega prometa.

Razpoložljiva sredstva za gospodarske kadre se bodo uporabila za financiranje tečajev ter zboljšanje šolskih prostorov.

XIII. poglavje

OBRT

Zaradi nenehnega porasta potrebo prebivalstva po obrtnih proizvodih in storitvah, zlasti v mestih in industrijskih središčih, in nadaljnega porasta stanovanjsko-komunalne dejavnosti, kjer imajo obrtniška gradbena dela pomemben delež, spremenjene strukture osebne potrošnje in zaradi zaostajanja nekaterih strok obrti po perspektivnem planu, se mora v letu 1960 pospešiti nadaljnji razvoj obrti. Plan predvideva, da se bo obseg obrtne proizvodnje in storitev v letu 1960 povečala za 10%, od tega v družbenem sektorju za

15 %, v zasebnem pa za 2 %. S predvidenim povečanjem bo za 12 % prekoračena raven obrtniške proizvodnje in storitev, predvidena po perspektivnem planu za leto 1961. Pri tem bo treba skrbeti, da se odpravijo pomanjkljivosti in motnje v preskrbi prebivalstva, zlasti pri potrebah za osebne storitve in v investicijski graditvi.

Vrednost obrtniških proizvodov se bo v družbenem sektorju povečala največ v tekstilni stroki zaradi povečanih zmogljivosti podjetja »Modna oblačila« (konfekcija), v stroki druge obrti, kjer bo podjetje za impregnacijo tekstila in papirja »ITIP« v Kamniku znatno povečalo kapacitete in v polni meri razvilo svojo proizvodnjo, dalje v elektrotehnični, kovinski, lesni in stavbni stroki.

Plan predvideva povečanje storilnosti za okoli 7 %. Predvideni porast storilnosti bo odsev nadaljnje uvažanja in izpopolnjevanja sistema nagrajevanja po učinku tudi v obrti, nadaljnega strokovnega obračevanja zaposlenih in uvažanja moderne opreme v obstoječe obrate.

Da bo obrtna dejavnost dosegla predvideno povečanje proizvodnje in storitev, bo treba v letu 1960 izpolniti predvsem te naloge:

1. razširiti mrežo obrtnih obratov, predvsem za osebne storitve. V ta namen je treba ustanovljati obrtne centre in servisne delavnice v okviru stanovanjskih skupnosti. Predvideva se, da bodo v letu 1960 občinski ljudski odbori Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Siška, Ljubljana-Vič in Ljubljana-Sentvid organizirali obrtne centre, v katerih bo poslovalo okoli 30 servisnih obratov, stanovanjske skupnosti na območju občine Kočevje, Ljubljana-Center, Ljubljana-Crnuče in Ljubljana-Rudnik pa okoli 30 servisnih delavnic raznih strok. Največ servisnih delavnic bo ustanovljenih v tekstilni stroki, v stroki druge obrti in v kemični stroki, kjer bodo šivalnice, krpalnice, pralnice, likalnice, izposojevalnice gospodinjskih aparatov in kemične čistilnice nudile neposredno pomoč zaposleni ženi. V kovinski, elektrotehnični in stavbni stroki ter v predelovanju zemlje, kamenja in stekla se bodo povečale kapacitete ključavničarskih, vodovodno instalaterskih, kleparskih, elektroinstalaterskih, krovskih, zidarstvih, pleskarskih in steklarskih obrtnih delavnic za popravila stanovanj in tekoče vzdrževanje stanovanjskih zgradb. Z novo ustanovljenimi servisnimi delavnicami v letu 1960 bo doseženo s perspektivnim planom predvideno število za leto 1961 še vedno le z 82 %.

Poleg tega pa predvidevajo občinski ljudski odbori Cerkljica, Dobrova, Hrastnik, Lašče, Ljubljana-Center, Ljubljana-Moste, Ljubljana-Rudnik in Ljubljana-Siška ustanovitev še okoli 30 novih obratov.

Pri ustanavljanju servisnih delavnic v okviru stanovanjskih skupnosti naj občinski ljudski odbori pomagajo stanovanjskim skupnostim s finančnimi sredstvi in z doodeljevanjem primernih poslovnih prostorov. Uporabijo naj se predvsem nepravilno ali nezadostno izkoriščeni prostori nacionaliziranih zgradb.

Vodstvo novih obratov naj prevzame predvsem visokofunkcijska delovna sila, ki bo sproščena z uvažanjem racionalizacije in avtomatizacije v industrijski proizvodnji.

2. Izpopolniti in modernizirati je treba tudi obstoječe obrtne obrate, bodisi, da se ukvarjajo s proizvodnjo ali storitvami. V letošnjem letu

bo za potrebe obrti na območju okraja Ljubljana na razpolago okoli 170 milijonov deviznih din za nabavo opreme in materiala. Ta sredstva naj bi prvenstveno koristili obratj, kjer je z modernimi stroji in orodji možno doseči največji uspeh za neposredne potrebe potrošnika.

3. Naraščanje osebne potrošnje in družbenega standarda zahteva predvsem povečanje kapacitet v osebnih storitvah, gradbeni obrti in obrti, ki dopolnjujejo gradbeno stroko, kot so kovinska, elektrotehnična in lesna stroka. Z ekonomsko najemnino bodo na razpolago večja sredstva za nove gradnje, pa tudi za tekoče vzdrževanje stanovanjskih zgradb. Pri tekočem vzdrževanju stanovanjskih zgradb naj bi poleg obrtnih gradbenih podjetij sodelovale tudi servisne delavnice stanovanjskih skupnosti. Za nove gradnje morajo prevzeti serijsko industrijsko proizvodnjo čim večjega števila tipiziranih gradbenih elementov, zlasti oken in vrat, lesna industrijska podjetja. Na ta način se bodo občutno sprostile obrtne kapacitete za potrebe storitev.

Za zadovoljitev osebnih potreb po kvalitetni tekstilni konfekciji je treba razširiti in modernizirati obstoječe večje obrate in se usmeriti na združevanje manjših delavnic, oziroma na postopno preraščanje takih delavnic v razvito obrtno proizvodnjo, ob kateri je treba razvijati tudi obrate, ki opravljajo kvalitetne storitve po meri. Trgovine, ki se ukvarjajo s prodajo tekstilnega blaga in konfekcije, naj bi organizirale prodajo tkim, polkonfekcije, s čimer bi se sprostile kapacitete obstoječih obrtnih obratov.

4. Pospeševati je treba razvoj in izpopolnitev strok, ki dopolnjujejo turistično dejavnost. V ta namen je treba povečati kapacitete obratov za osebne storitve, kot so brivski, frizerski in kozmetičarski saloni, čistilnice, pralnice itd. in kapacitete v avtomehanični stroki in strokah, ki jo dopolnjujejo, kot so: avtočistilstvo, avtoelektričarstvo, vozno tapetništvo itd.

Zaradi stalno naraščajočega osebne in tovrnega avtomobilskega prometa ter večjega razmaha domačega in tujega turizma je treba predvsem v mestu in turističnih središčih organizirati servisno službo za hitro izvrševanje avtomehaničnih storitev. Tako servisno službo je treba urediti na novi avto cesti Ljubljana-Zagreb ob servisni postaji podjetja »Petrol« na Dolenjski cesti, kot je bilo predvideno že ob gradnji ceste.

Podjetje »Petrol« predvideva v letošnjem letu ureditev nove servisne postaje na Šmartinski cesti.

5. Nadaljevati je treba z organizacijo servisov za popravila gospodinjskih strojev, pisalnih in šivalnih strojev, fotoaparatorov, ur, optičnih instrumentov, bojlerjev, radijskih in televizijskih sprejemnikov, motornih vozil in raznih drugih elektrotehničnih aparatov in naprav. Take servise so že organizirala nekatera podjetja (»Elma«, »Tiki«, Tegrad«, »Telekomunikacije«, »Saturnus« — »Elektra«, »Elektrotehna« in dr.). Da bi se dosegli nadaljnji uspehi, naj nudijo gospodarskim organizacijam vso potrebno pomoč občinski ljudski odbori pri organiziranju takih servisov bodisi pri lokaciji, povezovanju med podjetji itd. Obvezne servisne delavnice so dolžna organizirati proizvajalna podjetja za predmete lastne proizvodnje, za uvožene predmete pa trgovska podjetja, ki prodajajo te predmete (Ur. list FLR.J, št. 25-463/1959). Za čim večji razmah takih servisov naj bi se raz-

vila kooperacija med sorodnimi proizvajalnimi in trgovskimi podjetji. Vsem servisnim delavnicam je treba zagotoviti nadomestne dele, bodisi iz domače proizvodnje bodisi iz uvoza.

6. Za razvoj proizvodne obrti morajo industrijska podjetja nuditi vso pomoč obrtnim podjetjem. V ta namen naj se med njimi razvije čim širša kooperacija, ki naj zagotovi čim boljše izkoriščanje kapacitet stranskih obratov industrijskih podjetij. S tem načinom bo možno doseči uspehe tudi v razvoju dopolnilne proizvodnje, ki je moderna in intenzivna industrijska proizvodnja ne more uspešno razvijati.

7. Predvideni porast obrtnih kapacitet bo zahteval naslednje ukrepe:

— občinski ljudski odbori morajo za razvoj obrti uporabiti vsaj tista sredstva, ki jih obrtne gospodarske organizacije vplačujejo v njihove družbene sklade;

— občinski ljudski odbori morajo v sodelovanju z obrtno zbornico izkoristiti vse možnosti za združevanje sredstev gospodarskih organizacij in predlagati način in obseg združevanja teh sredstev; za nadaljnji razvoj obrti naj predvidijo združevanje sredstev tudi iz drugih gospodarskih dejavnosti;

— obrtna zbornica je dolžna pomagati gospodarskim organizacijam pri izdelavi in pripravi investicijskih programov in projektov in predlagati, kateri obrti imajo po smernicah plana za leto 1960 prednost pri delitvi investicijskih sredstev;

— obrtna zbornica mora v sodelovanju z občinskimi ljudskimi odbori predlagati, katerim gospodarskim organizacijam je treba dodeliti sredstva za nabavo uvozne opreme.

8. Občinski ljudski odbori naj pri določanju pavšalnih obveznosti upoštevajo strukturo in posebnosti poslovanja posameznih obrtnih gospodarskih organizacij. S pravnimi določanjem družbenih dajatev naj zagotovijo čimboljše izkoriščanje razpoložljivih kapacitet in zainteresirajo obrtne gospodarske organizacije, da bodo ustvarjene sklade uporabile za razširitev in modernizacijo svojih obratov.

9. Največjo skrb bo treba še nadalje posvetiti dotoku in vzgoji vajencev. V ta namen je treba poiskati najprimernejše oblike stimulacije za učne mojstre in vajence. Več skrb je treba posvetiti vključevanju ženske mladine v stroke, ki ustrezajo njihovim sposobnostim. Občinski ljudski odbori naj dosledno izvajajo nadzorstvo nad gospodarskimi organizacijami glede predpisanega števila zaposlenih vajencev. Povečati je treba zmogljivosti vajenskih domov in vajenskih šol.

V Ljubljani se bo nadaljevala gradnja šole za vajence raznih strok (lesne, oblačilne, čevljarke in druge stroke), v okviru katere bo dograjen tudi internat za vajence čevljarke stroke s kapaciteto 100 ležišč. Šola in internat bosta vseljiva v šolskem letu 1961/62.

Z vselitvijo v novo grajene šolske prostore v Domžalah se bodo povečale kapacitete vajenskih šol v letošnjem letu za 3 %.

V Kočevju se bo nadaljevala nova gradnja vajenskega doma s kapaciteto 62 ležišč.

Skupne kapacitete vajenskih šol se bodo torej v letošnjem letu povečale za 3 %, kapacitete internatov pa za 13 %.

10. Za strokovno izpopolnjevanje kvalificiranih delavcev v obrti bo okrajna obrtna zbornica v letu 1960 organizirala v Ljubljani, Trbovljah,

Domžalah in Ribnici 20 tečajev, in sicer za kovinske, elektrotehnične, lesne, usnjarske, stavbne, živilske stroke in stroke osebnih storitev. Tečaje bo predvidoma obiskovalo okrog 520 obrtnih delavcev. Strokovni izpopolnitvi bo služila tudi šola za vodilni kader pri Obrtni zbornici LRS.

11. Občinski ljudski odbori naj v sodelovanju z Zavodom za napredek obrti pri Obrtni zbornici LRS prouče možnosti razvoja in pa povečanja proizvodnje izdelkov domače obrti, ki bo lahko s izvozom svojih proizvodov povečala priliv deviznih sredstev.

12. Občinski ljudski odbori naj polagajo posebno pozornost realnemu ocenjevanju davčnih osnov in s pravilno diferencirano obdavčitvijo proizvodne in storitvene obrti in posameznih strok stimulirajo predvsem storitvene obrti.

XIV. poglavje KOMUNALA

Vrednost komunalnih storitev in proizvodnje se bo v letu 1960 predvidoma povečala za 15 %.

Električna distribucijska podjetja bodo v letu 1960 nadaljevala z rekonstrukcijo in razširitvijo električnega omrežja ter z gradnjo transformatorskih postaj. V Ljubljani se bo začela graditi nova razdelilna trafo postaja in 24 novih napajalnih trafo postaj, 12 napajalnih trafo postaj pa bo obnovljenih in ojačenih z večjimi transformatorji. Nadalje bo zgrajeno in obnovljeno 48 km razdelilnega in 12 km napajalnega električnega omrežja. Na ostalem območju okraja bodo zgrajene tri razdelilne trafo postaje, in sicer v Zagorju, Hrastniku in Kočevju, 16 napajalnih trafo postaj, na novo zgrajenega in obnovljenega pa bo 55 km razdelilnega in 60 km napajalnega omrežja. Posebna važnost se bo v letošnjem letu polagala preureditvi razdelilnega omrežja za nihanje in nabavi električnih števecv, katerih potrebe bodo z odpravo pavšalnih uporabnikov električne energije znatno porastle. Našteta dela bodo finansirala električna distribucijska podjetja iz lastnih sredstev, deloma pa iz najetih posojil.

Mestna plinarna bo v letu 1960 nadaljevala z gradnjo nove plinarne z zmogljivostjo 30.000 m³ plina dnevno. Dokončala bo delo na položitvi 3500 m dolgega plinovoda, ki bo vezal novo plinarno z obstoječim plinovodnim omrežjem in položila 3000 m novega napajalnega voda zaradi povečanih potreb tovarne Šarturnus. Ta vod bo istočasno vključil tudi Savsko naselje v plinovodno omrežje. Predvideva se, da se bo potrošnja plina v letošnjem letu povečala za 15 %.

Podjetje »Snaga« bo povečalo svoje zmogljivosti z nabavo nove opreme, ki je bila predvidena že v letu 1959, ni pa bila realizirana zaradi pomanjkanja deviznih sredstev. V svoje območje bo podjetje na novo priključilo tudi teritorij občine Ljubljana-Sentvid.

Podjetje »Kanalizacija« bo v letošnjem letu nadaljevalo z gradnjo zbirnega kanala ob Ljubljani, ki ga bo podaljšalo za približno 450 m in z dopolnitvijo kanalskega omrežja v dolžini 800 m.

Podjetje »Vodovod« bo v letošnjem letu podaljšalo glavni napajalni cevovod od Parmove preko Zupančičeve do Tomšičeve ulice, zgradilo nov transformator za strojnico v Klečah in postavilo tri nove črpalke, od teh dve za vodnjak v Klečah in eno za vodnjak v Sentvidu. Podjetje bo v letošnjem letu polagalo posebno važnost nadaljnji ve-

V tej kvoti so upoštevane tudi neporavnane obveznosti iz leta 1959 v višini 19 milijonov dinarjev.

Sredstva za vzdrževanje gozdov so namenska sredstva, saldi teh sredstev iz leta 1959 pa se morejo uporabiti v letu 1960 za vzdrževalna dela v gozdovih le po predhodni odobritvi Uprave za gozdarstvo okrajnega ljudskega odbora Ljubljana.

XX. poglavje

OKRAJNI SKLAD ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA KMETIJSKIH PROIZVAJALCEV

V okrajni sklad zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev prispevajo v letu 1960 občine na območju Ljubljana 80 % od splošnega prispevka, ki ga plačujejo kmetijski proizvajalci.

XXI. poglavje

OKRAJNI SKLAD ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

V okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva se steka:

- 55 % od taks na priprave za proizvodnjo in na hibridne vinograde;
- 100 % taks na delovno živino;
- del ostalih proračunskih dohodkov okraja.

XXII. poglavje

OKRAJNI INVESTICIJSKI SKLAD IN OSTALI SKLADI

1. Okrajni družbeni investicijski sklad.

Sredstva okrajnega družbenega investicijskega sklada, ki so po predpisih zveznega družbenega plana razpoložljiva v letu 1960 bodo znašala 1447 milijonov dinarjev.

Uporabila se bodo v tele namene:

- a) za kreditiranje investicij v obratna sredstva 328,7 milijona din;
- b) za kreditiranje investicij v osnovna sredstva 1118,3 milijona din;

Posamezne panoge bodo udeležene v kreditih za investicije v osnovna sredstva v temle razmerju:

industrija	19,3 %
kmetijstvo	33,0 %
trgovina	17,7 %
gostinstvo in turizem	9,1 %
obrt	5,3 %
komunala	0,9 %
negospodarske investicije	14,7 %

2. Ostali okrajni skladi.

Razpoložljiva sredstva ostalih okrajnih skladov bodo znašala v l. 1960:

- gozdni sklad 266,5 milijona din;
- pestni sklad 250,2 milijona din;
- sklad za pospeševanje kmetijstva 83,4 milijona din;
- gasilski sklad 29,3 milijona din.

XXIII. poglavje

UKREPI ZA ZAGOTOVITEV SKLADNEGA RAZVOJA GOSPODARSTVA PO SMERNICAH DRUŽBENEGA PLANA

1. Pristojni okrajni organi morajo skrbeti za to, da bodo občinski družbeni plani glede temeljnih proporcev v skladu s smernicami in določili okrajnega družbenega plana in da bodo stalno spremljali izvrševanje okrajnega družbenega plana. Okrajnemu ljudskemu odboru morajo predlagati ukrepe, ki so potrebni za vskladitev občinskih družbenih planov z okrajnim družbenim planom ali za izpolnitev okrajnega družbenega plana.

Na enak način morajo tudi občinski ljudski odbori zagotoviti, da bodo plani gospodarskih organizacij vsklajeni z občinskimi družbenimi plani, v katerih naj bodo smernice in naloge čim bolj konkretno določene.

2. Da se zagotovi pravilno razporejanje sredstev gospodarskih organizacij, naj zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov občasno razpravljajo o tem vprašanju. Če bi se ugotovilo, da gospodarske organizacije svojih sredstev ne uporabljajo kot dobri gospodarji in v skladu s smernicami družbenega plana, naj jim dajo na podlagi razprav ter mnenj sindikatov in zbornic priporočila za smotrnejšo uporabo njihovih sredstev.

3. Vsi za delo pristojni okrajni in občinski organi morajo stalno spremljati razmerja med novo zaposlitvijo delavcev in povečanjem delovne storilnosti v gospodarstvu in sproti poročati svojim svetom oziroma pristojnim ljudskim odborom o vseh primerih prekomernega zaposlovanja delavcev. Če se ugotovi, da zaradi prekomernega zaposlovanja delavcev gospodarska organizacija ne dosega predvidene delovne storilnosti, naj take primere obravnava zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora in da gospodarski organizaciji ustrezna priporočila.

4. Za čim hitrejši razvoj kmetijstva naj občinski ljudski odbori prepustijo celotni prispevek iz dohodka kmetijskim organizacijam in kmetijskim zadrugam, ki naj vložijo odstopljeni prispevek v svoje sklade osnovnih sredstev.

XXIV. poglavje

KONČNE DOLOČBE

Ta družbeni plan velja od dneva objave v Glasniku, uradnem vestniku okraja Ljubljana, uporablja pa se od 1. januarja 1960.

Štev.: 04/2-31-19/1-60.

Ljubljana, 4. marca 1960.

Predsednik
okrajnega ljudskega odbora:
Franc Popit, l. r.

OBČINSKI LJUDSKI ODBORI

OBČINA HRASTNIK

155.

Na podlagi 16. člena zakona o organizaciji uprave ljudskih odborov (Ur. l. LRS št. 22/59) in 8., 26. in 32. člena statuta občine Hrastnik ter po predhodni inventarizaciji nalog in analize delovnih mest je občinski ljudski odbor Hrastnik na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 11. decembra 1959 sprejel

ODLOK

o organizaciji upravnih organov občinskega ljudskega odbora Hrastnik

1. člen

S tem odlokom se predpiše organizacija upravnih organov občinskega ljudskega odbora Hrastnik.

2. člen

Za uresničevanje nalog iz 50. člena zakona o organizaciji uprave ljudskih odborov ima ljudski odbor tajnika. Tajniku je pri upravljanju administrativnih in strokovnih opravil iz njegovega delovnega področja v pomoč Urad tajnika, ki se ustanovi kot posebna organizacijska enota v upravi ljudskega odbora.

3. člen

Upravni organi občinskega ljudskega odbora Hrastnik so:

Temeljni upravni organi

- I. Oddelek za splošne zadeve in družbene službe;
- II. Oddelek za gospodarstvo in finance;
- III. Odsek za narodno obrambo;

Posebni upravni organi

IV. Krajevni urad Radeče;

Drugi organi

V. Sodnik za prekrške.

4. člen

Notranje organizacijske enote upravnih organov občinskega ljudskega odbora Hrastnik so:

V oddelku za splošne zadeve in družbene službe:

- 1. referat za notranje zadeve;
- 2. referat za prosveto in kulturo;
- 3. referat za zdravstvo in socialno varstvo;
- 4. računovodstvo in blagajna;
- 5. glavna pisarna;
- 6. strojepisnica;
- 7. sprejemna pisarna;
- 8. pomožne in tehnične službe.

V oddelku za gospodarstvo in finance:

- 1. odsek za komunalne in gradbene zadeve;
- 2. uprava za dohodke;
- 3. referat za blagovni promet;
- 4. referat za kmetijstvo;
- 5. referat za gozdarstvo;
- 6. referat za delo in delovna razmerja;
- 7. referat za plan, gospodarske analize in investicije;
- 8. referat za finance;
- 9. referat za premoženjsko-pravne zadeve.

V odseku za narodno obrambo, pri krajevnem uradu Radeče in pri sodniku za prekrške ni notranjih organizacijskih enot.

5. člen

Upravni organi opravljajo vsak na svojem delovnem področju tudi inšpekcijsko službo.

6. člen

Dosedanjo organizacijo uprave občinskega ljudskega odbora je treba vskladiti z določbami tega odloka najpozneje do 31. decembra 1959.

7. člen

Ta odlok začne veljati takoj in se objavi v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Štev.: 01/1-01-3/1-60.

Hrastnik, dne 11. decembra 1959.

Predsednik

občinskega ljudskega odbora:
Stanko Brečko, l. r.

156.

Na podlagi 16. člena zakona o organizaciji uprave ljudskih odborov

URAD TAJNIKA

1 tajnik

1 vodja urada in administrativni tajnik predsednika in tajnika ObLO

ODDELEK ZA SPLOŠNE ZADEVE IN DRUŽBENE SLUŽBE

1 načelnik in referent za splošne zadeve

Referat za notranje zadeve:

1 referent

1 matičar

Referat za prosveto in kulturo:

1 referent

Referat za zdravstvo in socialno varstvo:

2 referenta

1 sanitarni inšpektor

Računovodstvo in blagajna:

1 referent

(Ur. list LRS št. 22/59) in 6. točke 25. člena zakona o javnih uslužbenih (Ur. list FLRJ št. 53/57) je občinski ljudski odbor Hrastnik na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 11. decembra 1959 sprejel

ODLOK

o sistemizaciji delovnih mest v upravnih organih občinskega ljudskega odbora Hrastnik

1. člen

Za organe, navedene v odloku o notranji organizaciji upravnih organov občinskega ljudskega odbora Hrastnik, se določijo naslednja delovna mesta in najnižji nazivi oziroma strokovnost:

višja strokovna izobrazba in 10 let upravnih prakse

nižja strokovna izobrazba

višja strokovna izobrazba in 5 let upravnih prakse

srednja strokovna izobrazba

nižja strokovna izobrazba

srednja strokovna izobrazba

1 višja strokovna izobrazba

— višja šola za socialne delavce

in 1 nižja strokovna izobrazba

srednja strokovna izobrazba

srednja strokovna izobrazba

— ekonomska smer

Glavna pisarna:	
1 vodja pisarne in referent za personalno evidenco	srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba in 10 let pisarniške prakse
1 pisarniški uslužbenec	nižja strokovna izobrazba
Strojepisnica:	
3 strojepisne	1 strojepisna I.b razreda in 2 strojepisni II. razreda
Sprejemna pisarna:	
1 pisarniški uslužbenec in arhivar	nižja strokovna izobrazba
Pomožne in tehnične službe:	
1 kurir	pomožni uslužbenec
1 snažilka	delavka
1 sofer in hišnik	sofer B kategorije

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN FINANCE

1 načelnik in referent za industrijo in obrt	višja strokovna izobrazba — ekonomska smer in 5 let upravne prakse
Odsek za komunalne in gradbene zadeve:	
1 šef odseka in referent za komunalne zadeve	srednja strokovna izobrazba in 5 let upravne prakse
1 referent za gradbene zadeve in gradbeni inšpektor	srednja strokovna izobrazba — srednja tehn. šola
1 referent za stanovanjske zadeve in ekonom	nižja strokovna izobrazba
Uprava za dohodke:	
1 šef uprave in davčni kontrolor	srednja strokovna izobrazba in 5 let upravne prakse
1 referent za dohodke od gospodarstva in za takse	srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba in 5 let prakse v dohod. službi
1 referent za dohodke od prebivalstva	srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba in 5 let prakse v dohod. službi
2 davčna knjigovodje	1 srednja strok. izobrazba ali nižja strok. izobrazba in 5 let prakse v knjigovodstvu, 1 nižja strokovna izobrazba
1 davčni izvršitelj	nižja strok. izobrazba
Referat za blagovni promet:	
1 referent in tržni inšpektor	srednja strokovna izobrazba — ekonomska smer
Referat za kmetijstvo:	
1 referent za kmetijstvo in kmetijski inšpektor	srednja strok. izobrazba — srednja kmetijska šola
Referat za gozdarstvo:	
1 referent	srednja strok. izobrazba ali nižja strok. izobrazba in 5 let upravne prakse v gozdarstvu
1 referent za obračun gozdne takse in pisarniški uslužbenec	nižja strokovna izobrazba
Referat za delo in delovna razmerja:	
1 referent	srednja strokovna izobrazba
1 pisarniški službenec	nižja strokovna izobrazba
Referat za plan, gospodarske analize in investicije:	
1 referent	srednja strok. izobrazba — ekonomska smer
Referat za finance:	
1 referent	srednja strok. izobrazba — ekonomska smer
Referat za premoženjskopravne zadeve:	
1 referent	srednja strokovna izobrazba

ODSEK ZA NARODNO OBRAMBO

1 šef	višja strokovna izobrazba
1 referent za vojaške zadeve	srednja strokovna izobrazba
1 referent za izvenarmadno in predvojaško vzgojo	srednja strokovna izobrazba
1 pisarniški službenec	nižja strokovna izobrazba
Krajevni urad Radeče:	
1 šef in matičar	srednja strok. izobrazba ali nižja strok. izobrazba in 5 let upravne prakse
1 pisarniški uslužbenec	nižja strokovna izobrazba
Sodnik za prekrške	
1 sodnik in pravni referent v uradu tajnika	visoka strokovna izobrazba — pravnik

2. člen

Ta odlok velja od 1. januarja 1960. Štev.: 01/1-5174/1-59.

OBČINA LJUBLJANA-MOSTE

157.

Na podlagi I. in II. točke dela C tarife prometnega davka (Ur. list FLRJ, št. 20/59, 28/59 in 45/59) in določb odloka o maksimalnih stopnjah občinskega prometnega davka v okraju Ljubljana (Uradni list LRS št. 37/59 in Glasnik št. 93/59) v zvezi s soglasjem Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije štev. 01-6517-60 z dne 11. januarja 1960.

(Glasnik št. 6/60) je Občinski ljudski odbor Ljubljana-Moste na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 13. januarja 1960 sprejel

ODLOK

o občinskem prometnem davku v občini Ljubljana-Moste

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Na območju občine Ljubljana-Moste se obračunava in plačuje ob-

činski prometni davek, ki je predpisan s tarifo prometnega davka. Tarifa prometnega davka je sestavni del tega odloka.

2. člen

Uredbe o prometnem davku (Ur. list FLRJ št. 55/53) z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami, navodilo za izvajanje Uredbe o prometnem davku (Ur. list FLRJ št. 2/54) s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, Uredba o prisilni izterjatvi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ št. 33/53 in 25/53), pravilnika o sestavljanju perlocičnih obračunov in pobiranju dohodkov proračunskih skladov od gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ št. 24/59) in uredba o kazenskih obresih od nepravčasno vplačanih dohodkov proračuna in družbenih skladov (Ur. list FLRJ št. 41/59) veljajo smiselno tudi glede občinskega prometnega davka.

3. člen

Če gre za izvoz proizvodov, od katerih je bil plačan občinski prometni davek takrat, ko so bili izročeni v promet v državi, se izvozniku teh proizvodov ne vrne plačani davek.

4. člen

Navodila za izvrševanje tega odloka izdaja svet za družbeni plan in finance občinskega ljudskega odbora, za izvajanje tega odloka pa skrbi upravni organ, ki je pristojen za finance.

5. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku Okraja Ljubljana. Štev.: 01/1-01-2/3-60.

Ljubljana, 14. januarja 1960.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Ciril Fajn, l. r.

TARIFA

Del A — Proizvodi

Zasebni obrtniki in drugi zasebniki plačujejo od vseh proizvodov, ki jih proizvajajo in dajejo v promet, občinski davek od prometa po naslednjih stopnjah, in sicer:

Stroka 116 — Predelovanje nekovinskih rud	
1 proizvodi iz mavca	10 %
2 zemeljske barve	20 %
3 zidna in strešna opeka	5 %
4 proizvodi iz cementa	10 %
5 keramični in lončarski proizvodi	10 %
Stroka 117 — Predelovanje kovin	
6 kovinske peči — štedilniki ter njihovi deli	10 %
7 vsi drugi proizvodi iz stroke 117	25 %
Stroka 120 — Kemična stroka	
8 vsi proizvodi iz stroke 120	20 %
Stroka 122 — Predelovanje lesa	
9 žagan bukov les	15 %
10 vsi ostali proizvodi	10 %
Stroka 123 — Predelovanje papirja	
11 vsi proizvodi	10 %
Opomba: Promet s šolskimi zvezki in risankami ter fotografijami za neposredno uporabo fotografirancev (za osebe izkaznice, spominske slike) ni podvržen plačilu prometnega davka po tej tarifni številki.	
Stroka 124 — Predelovanje tekstila	
12 konfekcija	5 %
Opomba: Pod konfekcijo po tej tarifni številki spadajo proizvodi, izdelani iz tekstila, s šivanjem v serijski proizvodnji.	
13 trikotažni, volneni, bombažni pleteni oblačilni predmeti	10 %
14 vsi ostali proizvodi iz stroke 124	5 %
Stroka 125 — Predelovanje usnja	
15 obutev	5 %
16 vsi ostali proizvodi, h katerim je šteti torbarske izdelke ne glede na material, iz katerega so izdelani (kovčki, oprtniki, torbe in podobno)	10 %
Stroka 127 — Živilska stroka	
17 kakavni proizvodi	20 %
18 bonboni	15 %
19 slaščice, keksi, ratluk in ostali slaščič. izdelki	10 %
20 kavni in kakavovi nadomestki	15 %
21 testenine	10 %
22 mleta paprika	10 %
23 vsi ostali proizvodi	8 %

Drugi proizvodi:

24 vsi drugi proizvodi, ne glede na stroko gospodarske dejavnosti, ki niso zajeti v prejšnjih tarifnih številkah 10 %

Opomba: Prometni davek po tej tarifni številki in po drugih tarifnih številkah se ne plača od prometa z naslednjimi proizvodi: moke in drugih mlevskih izdelkov, pekovskih izdelkov, razen izdelkov, ki imajo značaj slaščičarskega izdelka, izdelkov, napravljenih s predelavo mleka, mesa, svežih in suhih rib, od zakola živine, od obleke in perila po meri za individualno potrošnjo iz njihovega osnovnega materiala, od ortopedske obutve in ortopedskih pripomočkov, med katere je šteti tudi umetne oči in zobovje, ne glede na material, iz katerega so izdelani.

Od navedenih proizvodov so zajeti po tej tarifi samo proizvodi, od katerih se ne plača prometni davek po zvezni tarifi prometnega davka.

Del B — Storitve

Od plačila za storitve, ki jih opravljajo, plačujejo zasebni obrtniki in drugi zasebniki občinski davek od prometa po naslednjih stopnjah, in sicer:

1 od plačil za obrtne storitve vseh vrst, razen od prevoznih in gradbenih storitev 10 %

Opomba: 1. Davčna osnova je skupni znesek plačila, v katerem je vsebovan tudi davek po tej tarifni številki po odbitku materiala, ki ga je dal izvrševalec storitve, če je material v računu posebej izkazan. Davek po tej tarifni številki se plača tudi od plačila za opravljene storitve s proizvodnjo blaga iz naročnikovega materiala.

Opomba: 2. Davek po tej tarifni številki se ne plača od plačil za opravljanje storitev krojačev, šivilj, klobučarjev, modistinj, vezilj, čevljarjev, brivcev, frizerjev, dimnikarjev, za predtiskanje tkanin, krpanje perila, nogavic in vreč, popravila dežnikov, brušenje nožev in britvic, preoblačenje gumbov, barvanje in čiščenje usnjenih predmetov, barvanje in kemično čiščenje tkanin vseh vrst, polnjenje in obnovo rabljenih kemičnih svinčnikov, popraviljanje preprog, umetno barvanje slik-fotografij, umetno krpanje preprog, spisovanje, razmnoževanje, kopiranje, plakatiranje, čiščenje in pranje ter likanje oblek in perila, čiščenje obutve, snaženje oken, čuvanje lokalov in stanovanj, shranjevanje koles, prtljage in obleke (garderoba), žaganje drv, pečenje čevapčičev in ražnjičev, pedikiranje, uglašanje glasbil;

2. od plačil za opravljanje samostojnih poklicev (zdravniki, dentisti, arhitekti, učitelji jezikov, sodni tolmači, prevajalci ter podobni poklici) 5 %

Opomba: Davka ne plačajo dijaki in redni študenti visokih šol od dohodkov poučevanja drugih dijakov. Prav tako se ne plača davek po tej tarifni številki od plačil za delo odvetnikov, inženirjev kakor tudi od plačil za obrede verskih organizacij in duhovnikov.

Del C — Splošna tarifa

Vsi davčni zavezanci zasebnega in družbenega sektorja plačujejo občinski davek od naslednjega prometa in od naslednjih storitev:

1 od prometa alkoholnih pijač v gostinstvu od dosežene prodajne cene:

a) od naravnega vina 7 %
b) od ostalih alkoholnih pijač 20 %

Opomba: Davek po tej tarifni številki plačajo vsa gostinska podjetja in gostišča, menze, delavske restavracije, klubi, počitniški domovi in planinske postojanke ter podobni obrati.

2 od vstopnic: za kinematografske predstave 5 %
za ostale prireditve 10 %

Opomba: Prometni davek po tej tarifni številki se ne plača od vstopnic za kulturno umetniške prireditve, kolikor niso združene s plesno zabavo in se na njih ne točijo alkoholne pijače.

3 od nakupa in prodaje nepremičnin v višini 10 % od davka po uredbi o prometnem davku od nepremičnin in pravic.

Opomba: 1. Davek po tej tarifni številki se plača na enak način in istočasno z zveznim davkom od prometa nepremičnin in pravic.

2. Vsi predpisi, ki veljajo za zvezni davek od prometa z nepremičninami in pravicami, se uporabljajo tudi pri odmeri in pobiranju davka po tej tarifni številki.

4 od plačil za reklame v kinematografih 5 %

OBČINA LJUBLJANA-RUDNIK

Popravek

158.

Ob primerjavi z izvirnikom se je ugotovilo, da je zašla v odluk o občinskem prometnem davku v občini Ljubljana-Rudnik (Glasnik št. 3/60) spodaj navedena napaka, zato se daje

odloka o občinskem prometnem davku v občini Ljubljana-Rudnik Zadnji stavek 3. člena odloka se mora namesto »se izvozniku teh proizvodov vrne plačani davek« pravilno glasniti: »se izvozniku teh proizvodov ne vrne plačani davek«.
Ljubljana, 3. marca 1960.
Oddelek za občno upravo OLO

OBRAZLOŽITEV K PRORAČUNU OKRAJA ZA LETO 1960

Odbornik Janko Dekleva, predsednik Sveta za družbeni plan in finance, je podal k proračunu okraja naslednjo obrazložitev (odlok o proračunu okraja za leto 1960 je bil objavljen v prejšnji številki »Glasnika« 8. t. m.):

1. Odlok o adeleži občin pri skupnih virih dohodkov:

Dovolite, da v obrazložitvi odloka o delitvi sredstev med okrajem in občinami posežem nekoliko nazaj, kar je važno posebno spričo tega, da pride v prihodnjih dneh tudi pri občinah od sprejemanja proračuna. Ko smo dovršili v naši državi osnovo industrializacije in so nastale ob tem velike spremembe v strukturi prebivalstva, smo ugotovili, da smo prišli do dobe, ko se je dosežani proračunski sistem preživel, ker ni upošteval nastalih sprememb v mestih in novih industrijskih krajih, temveč še nadalje s kvotami odrejal proračunsko višino v istem razmerju za vas kakor tudi za mesto. Prišlo je do nekkih proračunskih nesorazmerij v odnosih med mestom in vasjo. To je ugotovila tudi resolucija Zvezne ljudske skupščine leta 1957 in postavila zahtevo, da se sestavi nov proračunski zakon. Medtem je bila vrsta lokalnih poizkusov v naši republiki in tudi v našem okraju na podlagi primera republike. Končno je 1960 sprejela Zvezna skupščina novi zakon o proračunih, ki dejansko predstavlja nov proračunski sistem, ki vnaša v našo proračunsko prakso velike kvalitativne spremembe.

Dovolite mi, da spričo teh novosti iznesem nekaj značilnosti zakona. Predvsem so, izhajajoč iz Zveze, postavljena za vso državo enotna merila ne le za vse republike, temveč predvsem za občine. S tem je nekako postavljena osnova za objektivizacijo, ki je bila deloma postavljena za uvedbo proračunskega prispevka 1959, ki je prinesel izrazito spremembo, in letos je spremenjena njegova višina in participacija. Tako se pojavlja na celotnem državnem terenu okoli 20 milijard zvišanja proračunov nasproti

lanskemu letu. S tem se pa pojavlja tudi latentnost motenj pri denarnih in blagovnih odnosih, zato je predviden poseben ukrep, da se lanska proračunska potrošnja ne sme povišati več kot za 19%. Sredstva nad to vsoto so začasno blokirana.

Druga novost je v trajnosti predpisa, ker se ga ne bomo posluževali samo letos, temveč velja odlok dalj časa, dokler se določeni ekonomski odnosi na področju okraja ne bi spremenili.

Posebnost vnaša letošnji sistem tudi v samostojno finansiranje, s čimer daje več pravice in možnosti družbenemu upravljanju. V poštev prihajajo pri tem vse ustanove in zavodi, ki so družbeno upravljani, kakor tudi druge organizacije. Tako je vnesenih v sistem proračuna še vrsta drugih sodobnih novitet.

Med važnimi vprašanji je v novem sistemu vprašanje dohodka, ki je prikazan na 83. strani družbenega plana. Dohodek se namreč v celoti deli na dve veliki skupini, in sicer na skupni dohodek, ki je deljiv vseskozi, in poseben dohodek, ki ostane vsaki politični teritorialni enoti, katera ga ostvarja.

Posameznih dohodkov ne bom obravnaval. Omenil bi le štiri. Prvi je proračunski prispevek po novem sistemu. V bistvu igra ta dohodek v sistemu odločilno vlogo. Lani je znašal 11%, letos pa se povečuje na 13%; medtem ko je zveza lani participirala na njem z 20%, letos le s 3%, kar pomeni decentralizacijo sredstev. V našem planu fundira realno z enotno kalkulacijo s tem, da je pri planiranju po občinah vzeta lanska realizacija, povečana za 18%, za kolikor se je povečala stopnja, da je povečan za 2,3% večje zaposlenosti delovne sile in 8,1% za povečanje proizvodnje. Po tem načelu je planiran ta dohodek v celoti, da ne bi posebej omenjal odstopov, ki veljajo po predpisih za kmetijstvo in za dejavnosti izven gospodarstva.

Drugi dohodek je dopolnilni proračunski prispevek. To je proračunski dohodek politično teritorialne

enote, ki ga je ostvarila. V planu smo ga zajeli točno po realizaciji 1959 zaradi tega, ker smo menili, da je višina tega dohodka vprašanje politike posameznih občin in ne bi bilo prav, da bi okraj posegal v to. Zato z okrajnim planom lanske višine nismo spreminjali, temveč je postavka v planu le orientacija, ki zavisi od prilik v občini, ki jih je dolžna pred uvedbo prispevka dobro analizirati zaradi pravilnosti uvajanja. Ne bi bilo pravilno, da se planira ta dohodek nepravilno, niti navzdol ali navzgor, in povzroči s tem celo kake politične probleme in težave. Vsekakor je treba paziti, da se ne bi z uvajanjem tega dohodka vplivalo negativno na uvajanje plač po učinku. Tako neprestudirano se je lansko leto postopalo v našem okraju pri kmečki obdavčitvi, ko so nekatere občine dvignile okrajni plan doklad za 110 milijonov, nato deklarirale preobdavčitev kmeta, kasneje pa, ko je bilo rečeno, da obdavčitev lahko znižajo, davek realizirale. Zato je potrebno, da povem nekaj besed o davkih v kmetijstvu. Obdavčitev kmeta ostane v letu 1960 taka kot v letu 1959. Lani je znašala skupno 1.210.000.000 din, pri čemer je bilo izvršenih za 35 milijonov raznih odpisov, tako da ostane realiziranih 1175 milijonov. Tako bo torej skupna obdavčitev kmeta tudi letos. Nastaja pa notranji premik, in sicer tako, da znaša dohodnina v letu 1959 404 milijone dinarjev, v letu 1960 pa 548 milijonov, doklade v letu 1959 806 milijonov, v letu 1960 pa 627 milijonov. Letos uvajamo namreč obdavčitev po novem katastru na celotnem področju kmetijstva in bo nastala pri dohodnini razlika zaradi izračuna katastrskega dohodka iz gozdov. Zato se je tudi omenjeni premik izvršil.

Sistem kmečkih doklad se spreminja oziroma naj bi se le-ta predpisovala na poseben način. Zvezna ljudska skupščina je bila namreč mišljenja, da je nepravilno, da se doklade računajo po katastrskem dohodku, ki se ne spreminja, temveč

je prav, da se predpisujejo po nacionalnem dohodku, ker zajemajo dejansko del diferencialne rente itd. Tako je Zveza čisto računsko ugotovila nacionalni dohodek, izračunala doklade in razdelila na obvezni del, ki pripada republiki in okraju.

Za okraj imamo narodni dohodek izračunan, je pa vprašanje, če ga bomo lahko izračunali po občinah in če bomo lahko rekli, da je narodni dohodek po občinah več ali manj točen. Zato je pri letošnjem planu enotno merilo v tem, da smo se tudi pri občinah poslužili določenega računskega načina. Določili smo namreč dohodnino po novem katastrskem dohodku, upoštevali te spremembe pri premikih na doklade, pri čemer smo upoštevali tudi odpise za 35 milijonov. Tako smo dobili kvoto 627 milijonov. Ker so bile doklade v našem okraju leta 1958 in 1959 objektivizirane, smo postavili te doklade v višini 627 milijonov v odnos z republiško kvoto po nacionalnem dohodku v višini 384 milijonov in dobili razmerje 60:40. Iz tega sledi, da bi pri občinah bilo 60% doklad deljivih, 40% pa nedeljivih. V družbenem planu je ta procent preračunan na katastrski dohodek pri posameznih občinah različen, ker je tudi procent gozda in drugih katastrskih sprememb po občinah različen.

Se eno spremembo imamo pri planu dohodkov, t. j. pri davku od maloprodaje, ki se povišuje od lanskega leta 2% na 3%. S 3% je bilansirala davek tudi Zveza. Dejansko je ta davek bil že v lanskem letu po vsej državi planiran v višjem odstotku in je bil uveden v nekkih predelih LRS, n. pr. v Mariboru in Murski Soboti celo v višini do 5%, mi pa smo imeli določen ta davek v višini 2%. Precej je naš odstotek vplival na to, da so tudi sosednji okraji kot na primer Kranj, ostali na dveh procentih. Za bodočo pa je z zakonom določeno, da se ta procent dvigne na 3%. Dovoljuje se sicer, da ostane izjemno letos še na 2%, dejansko pa, z ozirom na vse to ni razloga, da se tudi pri nas ne uvede

3%. Zato predlog tudi predvideva prehod na te 3%.

Po kratkem opisu dohodkov naj pridem na instrumente delitve med občinami in okraji. Zvezni zakon predvideva za ObLO participacijo 29% s tem, da se sme v posameznih teritorijah odstopiti od tega procenta celo na 27%. Naša republika je ta procent zvišala na 31 in določila okraju tudi 31, tako, da ostane našemu območju 62%.

Ce pogledate tabelo na strani 86 družbenega plana, boste videli, da določa okrajni odlok za vse občine 38%, s čimer je našim občinam dvignjen zvezni procent za 9%. Poleg tega predvideva plan zvišanje porasta proračuna 1959 v najnižjem odstotku za gospodarsko slabše občine, ki ga je Zveza predvidela v višini 11,2% na 12% tako, da bo sleherna naša občina, tudi tista, ki bo dobila procentualno najmanj, zagotovljena za več, kakor ji je določeno v zvezni bilanci.

Pri tej zadnji delitvi se pokaže tudi, kako bo deloval proračunski sistem v bodoče. Medtem, ko je Zveza uspela aktivizirati na osnovi odstotka 11,2 tri republike, ostale tri pa dotira, in je republika uspela, da so štiri okraji na isti način aktivni, štiri pa dopolajeni, se pokaže v našem okraju 16 aktivnih občin, 9 pa z nižjim procentom. Vseh teh 16 občin ima najmanj po 19 procentov, večina pa nad tem procentom in prihajajo s tem v blokacijo sredstev. Če povem, katere občine so to, boste videli, kako delujejo pozitivno v odnosu mesto in vas. Predvsem so aktivne vse ljubljanske občine, Zagorje, Trbovlje, Medvode, Kamnik, Hrastnik, Domžale in Cerknica, ki pa je v tem sklopu iz posebnih razlogov. Ostalim občinam se z odlokom predlaga dopolnilna udeležba na skupnih virih dohodkov 4, 8, 12 in 14%, in sicer tako, da dobi 4% Kočevje in Loška dolina, 8% Litija in Vrhnika, 11% Grosuplje in Logatec in 14% Dobrova, Ivačna gorica in Ribnica, t. j. tiste občine, ki bi bile sicer izpod 12%. S tem se zvišuje proračun občin na isti osnovi in enotnem kriteriju. Za okrajni proračun pa se predvideva 15%. Vse politično teritorialne enote imajo možnost povečati svoj dohodek iz posebnih virov, tako, da bodo potrebe občin zadovoljivo rešene. Poleg tega imajo mnoge občine prilične presežke iz 1959, tako, da bi nekateri že s temi prišli tudi čez 19%. Takih presežkov je v našem okraju za okoli 238 milijonov dinarjev. Občine, ki imajo presežek iz 1959, ki pa dosega že 19%, lahko porabijo po zakonu presežek za druge potrebe. Sama blokiranja sredstva bodo znašala po okrajnem planu 301 milijon in to v mestnih občinah 149 milijonov, v ostalih pa 152 milijonov. Omenim naj še to, da je v odloku določena tudi delitev sredstev na mestne potrebe, zato, ker Mestni svet ni posebej pooblaščen izdajati tovrstnega odloka, pač pa je o tem sklenil in je ta odstotek vnesen iz zakonskih formalnosti.

2. Odlok o proračunu OLO Ljubljana 1960.

Dovolite mi, da pridem na predlog okrajnega proračuna za leto 1960. Masa proračuna okraja za leto 1960, predvidena v predlogu, ki ga podaja Svet za družbeni plan in finance, izvira na eni strani iz predloga delitve sredstev med občinami in okrajem v višini 115% izvršitve proračuna za leto 1959, kakor je bilo obrazloženo v prejšnji točki, na drugi strani pa iz zvišanja lastnih dohodkov. Tako se formirajo sredstva okrajnega proračuna v višini 3.110

milijonov, kar predstavlja 119% proračunske realizacije leta 1959.

Pri tem je treba priznati, da je plan lastnih dohodkov močno napet. K temu so silile ob sestavi nujne potrebe, c katerih bo pozneje govorila in primanjkljaj proračunskih dohodkov v letu 1959 približno 100 milijonov. Ta primanjkljaj je vse-kakor posledica našega nekoliko prezgodnjega poglabljanja demokratičnosti na tem področju ob sestavi plana in proračuna za leto 1959. Takrat je namreč predvidel okraj za svoj proračun dohodek s participacijo občin — rekel bi — v določenih — zneskih in je nižja realizacija nekaterih občin povzročila tudi omejnjeni okrajni izpadek, medtem ko so ostali drugim občinam znatni presežki.

Višina plana proračuna ne bo torej terjala le vso skrb za realizacijo dohodkov, temveč tudi izredno predvidno izvajanje izdatkov.

Kakor ste prav gotovo opazili, je letošnji predlog spričo določil novega zakona o proračunih nekoliko drugačen kot sicer. Poleg predračunskih organov, ki so prikazani kot doslej, izkazujemo s popolno bilanco le cestni sklad, ker nima neposrednega družbenega upravljanja; samostojni zavodi pa, ki so odslej vsi oni, ki imajo svoje družbeno upravljanje, so prikazani v predlogu bodisi le s postavkami osebnih in materialnih izdatkov, ali pa, kadar se večji del financirajo sami, le z dotacijo. Ta prikaz seveda ne pomeni le tehniko, temveč daje družbenemu upravljanju teh enot večje kompetence prav na področju gospodarjenja, tja do stimulativne možnosti formiranja lastnih skladov iz prihrankov, ki so doslej ostajali proračunu oziroma tem enotam konec leta zapadali.

Izdatki proračuna so v svoji glavni razdelitvi, to je na osebne in materialne, postavljeni v predlogu nekoliko ugodneje kakor lani, čeprav bi tudi doslej ne mogli reči, da je bila realizacija neugodna. Na osebne odpade 36,8% (lani 38,6%), na materialne pa 63,2% (lani 61,4%). Sodim, da je zboljšanje realizacije, ki je uspelo kljub znatnemu zvišanju plač viden uspeh, razumljivo, kot posledica novega proračunskega sistema. S tem se zvišujejo osebni za 13,4% materialni pa za 22,2% nasproti lanskemu letu.

Sami osebni izdatki so planirani po dejanski zasedbi v decembru 1959 z zakonitimi napredovanji in novimi plačami od 1. januarja 1960 dalje. Za vse nove namestitve in eventualne ureditve plač v prosveti v teku leta so predvidena sredstva v posebnem razdelku. Ob tem je prav, da si ogledamo, kakšno je bilo gibanje števila uslužbencev, ki jih plačujemo iz okrajnega proračuna, v letu 1959. Konec leta 1959 znaša število teh uslužbencev, brez uslužbencev Tajništva za notranje zadeve, 1749, kar pomeni zvišanje števila v teku leta za 160. Od tega zvišanja odpade na šolstvo 130, na zdravstvo 20, na državno upravo 10. Dejstvo, da sta sodstvo in prometna služba zvišala število svojih uslužbencev za približno 30, pomeni, da je sama okrajna uprava znižala v letu 1959 število svojih uslužbencev za približno 20.

Ker so torej s tem ob normalnem poslovanju za osebne izdatke sredstva zagotovljena, naj obravnavam v nadaljnjem pri nekaterih posameznih dejavnostih, ki sodim, da jih je treba omeniti, le materialne izdatke, ki pomenijo tudi dejansko zboljšanje posameznih funkcionalnosti.

V prosveti in kulturi se povečujejo s predlogom materialni izdatki nasproti lanskemu letu za 18,8%. Odstotek je pa v resnici višji, ker se je Gozdarska šola preselila v Postojno in sta se uklinili dve gimnaziji, kar je vse zajeto v realizaciji leta 1959. Lanska sredstva so zvišana predvsem za nadaljnjo krepitve funkcionalnih izdatkov v zvezi z reformo šolstva.

Pri tem je posvečena posebna pozornost Tehnični srednji šoli in oddelku Srednje kmetijske šole.

Pri socialnem varstvu se materialni izdatki povečujejo na predlog Sveta za socialno varstvo za 41,9%, kar pomeni približno 8 milijonov za posebno vzdrževalnino za tiste borce iz NOB, ki so ostali brez preskrbe in nimajo možnosti redne zaposlitve.

Najmanj se zvišujejo materialni izdatki državne uprave z odstotkom 9,4, ker se izdatki same uprave ljudskega odbora v zvezi z novo reorganizacijo deloma znižujejo, deloma se pa zvišujejo izdatki za nekatera sodišča in Tajništvo za notranje zadeve, ki mora izpopolniti svojo prometno in kriminalistično službo.

Naj sledi nekaj postavk, ki so v letošnjem proračunu izredno naglašene bodisi zaradi nujnosti teh izdatkov, bodisi zaradi spremembe v dosedanji politiki financiranja ali pa kot posledica dosedanega načina proračunskega financiranja.

Ta so predvsem negospodarske investicije.

Ceprav smo jih vsako leto izkazovali kot proračunske, jih nismo mogli — zaradi skoposti pri proračunskih sredstvih — izvajati v večji meri iz proračunskih sredstev, temveč smo jih morali alimentirati predvsem iz investicijskega sklada. Letos pa, ne le da nam novi sistem proračuna to nekako omogoča, temveč nujno je, da zmanjšamo pritisk na sredstva investicijskega sklada, ki so našem gospodarstvu prepotrebna. Na drugi strani so nekateri negospodarske investicije tako neobhodne, da je nemogoče več odlašati jih.

Na temelju teh ugotovitev je prišlo v letošnjem predlogu do spremembe alimentiranja negospodarskih investicij, ki so potrebne v višini 646 milijonov, tako, da se financirajo iz proračuna v višini 395 milijonov, lani 44,4 milijonov, iz posojila investicijskega sklada v višini 157 milijonov, lani 290 milijonov, iz ostalih posojil v višini 94 milijonov, lani 25,5 milijonov.

Tako je na eni strani zmanjšan pritisk negospodarskih investicij na okrajni investicijski sklad za skoro 50% napram letu 1959, v gotovi meri pa vendarle zadoščeno najnujnejšim potrebam, ki nastajajo v višini 646 milijonov, in sicer:

pri cestah v višini 251 milijonov
pri zdravstvu v višini 227 milijonov
pri šolstvu v višini 165 milijonov
in pri kulturi v višini 3 milijone.

Podrobno postavk pri investicijah za te dejavnosti ne bi navajal, ker jih imate razčlenjene v materialu, ki ga imate v rokah.

Naslednja postavka z močnim porastom 26,9% na leto 1959 so obveznosti oziroma anuitete za naša posojila, ki jih je kakor vidite iz predloga 29 in znašajo s 1. januarjem t. l. 816 milijonov oziroma z letošnjimi anuitetami 156 milijonov. S planiranimi anuitetami se letos od te osnove popolnoma odplača 9 posojil in zmanjšajo letne anuitete za prihodnje leto za 52 milijonov.

Med posebno nujnimi povečanji

naj omenim še zvišanje dotacij, ki porastejo za 28,6% na leto 1959. Pri tem je bilo posebno pereče zvišati dotacijo za družbene organizacije, ki z doslej ozko odmerjenimi sredstvi ne morejo več izvajati svojih ponovno razširjenih nalog, poleg zvišanja plač, ki je, kakor pri državni upravi, razumljivo nastopilo tudi za njihov aparat.

Od ostalih dotacij izkazujejo večje povečanje še šolske delavnice tehniških šol, ki so prevzele v letu 1960 v svoj proračun tudi strokovno učno osebje, ki poučuje v delavnicah in se za to dotacija zvišuje od 7 na 32,5 milijonov.

Kot zadnja je prikazana v predlogu plana proračunska rezerva v višini 3,9%, to je pod limitom 5%, ki je veljal v dosedanjem proračunskem sistemu, čeprav ne daje novi zakon o proračunih nikakih omejitev več.

Končno naj omenim, da je v naš odlok o proračunu za 1960 vključen pod III. tudi proračun skupnih mestnih potreb, kakor je bilo to tudi prejšnja leta, v višini 940 milijonov. Razlika na prejšnja leta je v tem, da ga formirajo letos občine mestnega področja same, da same o njem razpravljajo in sklepajo, kar je Mestni svet že storil. Po določitvi novega zakona ga v odlok vključi okraj, ker Mestni svet, zato ker ni politično teritorialna enota, za izdajo takega odloka formalno ni posebej pooblaščen.

R A Z P I S

Komisija za uslužbenske zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Moste razpisuje naslednja delovna mesta:

1. dva vzgojitelja
2. socialnega delavca — oboje v zavodu Dom Titove mladine
3. finančnega uslužbenca v odseku za stanovanjske zadeve
4. referenta za civilno zaščito in požarno varnost
5. socialnega delavca ali uslužbenca z ustrežno strokovno izobrazbo — vsa tri mesta v upravi ljudskega odbora

Zahtevana strokovna izobrazba:

pod 1., 2. in 5.: srednja ali višješolska izobrazba;

pod 3. in 4.: nižja ali srednjješolska izobrazba.

Prošnje vložite ali se osebno zglasite v upravi Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Moste, Proletarska cesta 1, v 15 dneh po objavi tega razpisa.

Komisija
za uslužbenske zadeve

VESEBINA

Družbeni plan okraja Ljubljana za leto 1960

- 155 Odlok o organizaciji upravnih organov občine Hrastnik
 - 156 Odlok o sistemizaciji delovnih mest v upravnih organih občine Hrastnik
 - 157 Odlok o občinskem prometnem davku občine Ljubljana-Moste
 - 158 Popravek odloka o občinskem prometnem davku občine Ljubljana-Rudnik
- Obrazložitev k proračunu okraja Ljubljana za leto 1960
- Razpis delovnih mest občine Ljubljana-Moste